Prijs 11 Cts.

VRAAGT DIT BLAD AAN DE KIOSKEN!

Zaterdag 4 April 1942
5e jaargang Nr. 139

DE MISTHOORN

SOCIAAL-POLITIEK WEEKBLAD

Nadruk toegestaan, mits met volledige bronvermelding

UITGAVE STICHTING DE MISTHOORN
Hoofdredacteur J. NIJSSE
Redacteuren: Dr. P. MOLENBROEK en ERNST C. H. LOCHT
Redactie en Administratie PRINSENGRACHT 346, AMSTERDAM-C — Postbus 367 — Telefoon 38895

Abonnementsprijs voor Nederland ƒ 1.25 p. kw.; ƒ 4.75 p. jaar. Buitenland ƒ 6.— per jaar; alles franco per post. Losse nummers 11 cents. — Advertentietarieven op aanvraag. Postgiro 322600 ten name van Stichting De Misthoorn.

Handelaars in Godsdienst

HET in Maastricht verschijnende „Advertentieblad voor Limburg" biedt zijn lezers in de eerste plaats wat de naam belooft, n.l. advertenties. Behoudens wellicht overwegingen van papierbezuiniging is daar niets tegen. De resteerende ruimte wordt door den hoofdredacteur benut voor het plegen van geestelijke voorlichting, in hoofdartikelen en kadertjes, precies zooals dat behoort en te doen gebruikelijk. Ook daar is niets tegen. Dat het in dit geval een uitgesproken Roomsche voorlichting is, moge enkele nurksche elementen misschien verontrusten, maar gezien het oord van verschijning is zelfs daar niets tegen in te brengen. Ieder vogeltje zingt nu eenmaal zooals het gebekt is. Een Roomsch vogeltje tjilpt de misrefreintjes en een calvinistisch dito oefent zich op donkerbruine gezangen en beiden meenen den eenig juisten toon gevonden te hebben om ons over alle aardsche moeilijkheden heen te helpen. Doch, zooals gezegd, niemand onzer kan daartegen gegronde bezwaren koesteren, zoolang de beestjes maar niet valsch zingen. En dit vogeltje, dat zich zoo schijnbaar onschuldig tusschen de bioscoopreclames en de worstprijzen indringt, zingt valsch. Heel erg valsch.

Het is ongetwijfeld, om in de pauselijke kleuren te blijven, een kanariepiet en het beschuldigt ons blad, alsmede een bevriend orgaan van „antipapistische stoutigheden". Dit bevriende orgaan is mans genoeg, om het eens erg modern uit te drukken, „to speak for itself", zoodat wij ons alleen met de zaak behoeven bezig te houden, voor zoover deze de Misthoorn raakt. Het woord „stoutigheden" klinkt wel een beetje komisch, als het komt uit den mond van hen, die vol met stoutigheidjes zitten. Die zelfs zoo stout zijn, dat ze de geheele hors d'oeuvre van Roomsche zaligheden onthouden aan die geloovigen, die het N.S.B.-insigne dragen.

Maar, om ter zake te komen, het Limburgsche blad is zeer verontwaardigd over een in de Misthoorn gepubliceerde schets van Siegfried Hinderdael: „Jahwe de Verschrikkelijke", waarin deze vertelt over de ervaringen van een overleden collega-journalist bij diens bezoek aan den jodenhemel. En het blad vraagt dan: „mag dat tegenwoordig allemaal maar? Is dat niet in strijd met de bepaling van het Journalistenbesluit, dat de godsdienstige gevoelens van anderen niet mogen worden gekwetst?"

Oogenschijnlijk houdt deze in vragenden vorm gestelde conclusie van het Roomsche orgaan niets bijzonders in, maar toen wij dit lazen, gingen onze gedachten toch een jaar of vijf terug, naar het oogenblik, dat de Misthoorn zijn anti-joodsche werkzaamheid begon. Ook toen was de eerste reactie van de jodenpers: „mag dat nu zoo maar?" en het eind van het liedje was, dat wij tot in den treure door politie en justitie werden geterroriseerd, omdat wij de belangen van de heerschende kliek in gevaar brachten. Zoo was het bij de joden. Jezuieten bestraffen hun tegenstanders eigenlijk liever met den brandstapel, maar aangezien deze methode tegenwoordig nogal moeilijkheden zou opleveren, willen zij desnoods de joodsche middelen wel tot de hunne maken.

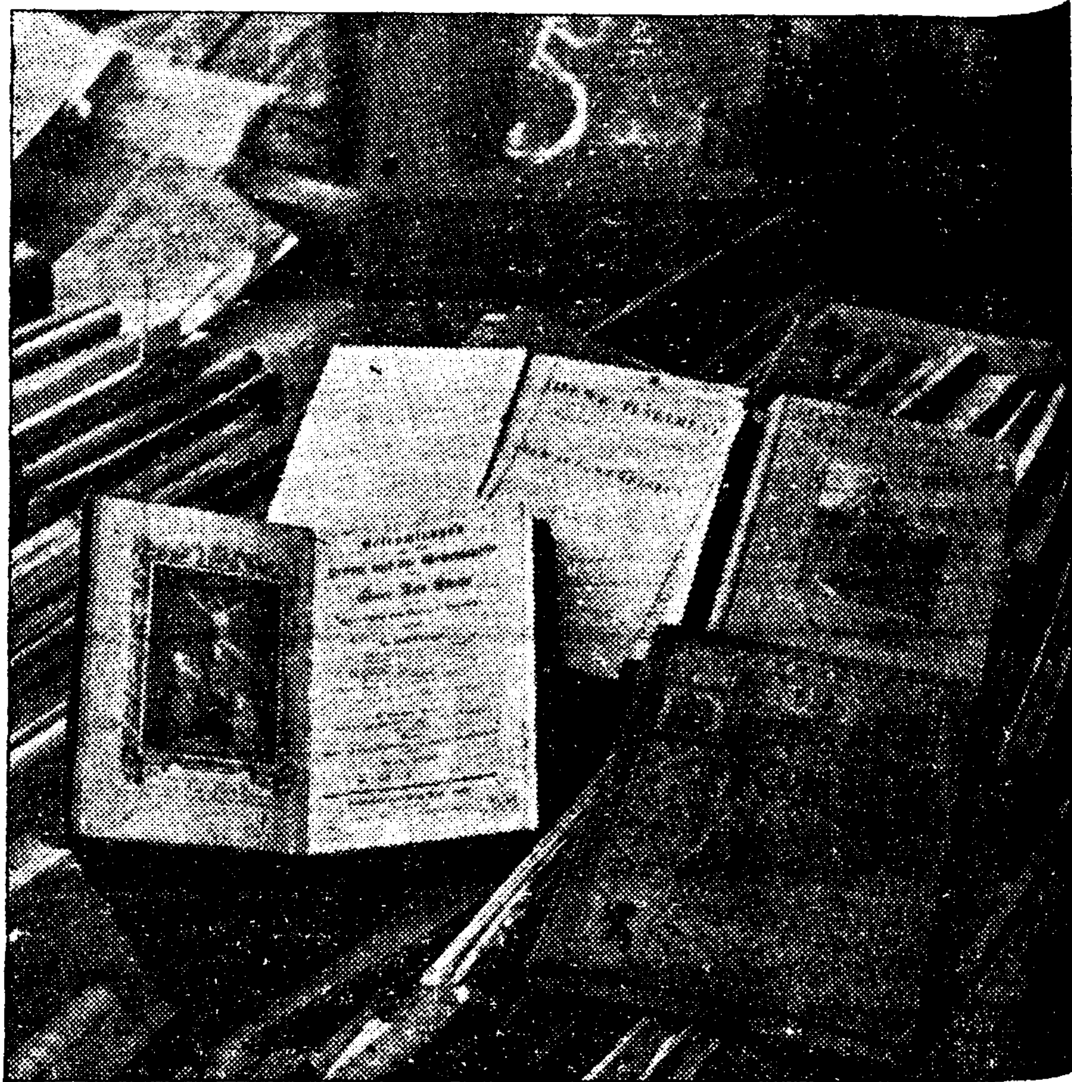
Want dat deze aanval op ons blad een **jezuietische** aanval is, daaraan twijfelen we geen oogenblik. Zij suggereeren den geloovige, dat wij den godsdienst in gevaar brengen, terwijl ze heel goed weten, dat onze strijd zich niet richt tegen het geloof op zichzelf, maar tegen hen, die, ter verkrijging van aardsche macht en aardsche goederen, de hemelsche zaligheid als bij opbod en tegen een zoo hoog mogelijken prijs trachten te verkwanselen. Tegen hen, die den godsdienst misbruiken voor politiek winstbejag en tegen hen, die het zwartste bijgeloof propageeren om hun volgelingen den noodigen angst in te boezemen voor hun almacht. Evenals de joden streven ook deze lieden naar de wereldheerschappij en wel naar die der kerk van Rome, maar zij zijn wel zoo gevaarlijk als de joden, omdat zij in velerlei gedaante op de menschheid worden losgelaten. Zelfs als medewerkers van advertentie-organen. Het spreekt vanzelf, dat wij het **geloof** niet aanvallen. Wie zich niet laat verblinden, weet, dat het waarachtige geloof overal opbloeide, waar het nationaalsocialisme gegrondvest werd, — laatstelijk nog in het 25 jaar lang gebolsjewiseerde Rusland. De heeren kruisjesdragers en schrijvers-in-advertentieblaadjes weten echter zeer wel, dat het nationaalsocialisme niet met zich laat spotten, wanneer gewetenlooze volksbedriegers den godsdienst **misbruiken** voor hun joodsch gesjacher met heilige waarden. En dáárom vreezen zij ons!

Voor deze speculanten op de ongezondste gevoelens van de massa is in den nieuwen tijd geen plaats meer. Wij hebben noodig een geestelijk en lichamelijk gezond volk, dat, vrij van angst- en waandenkbeelden, eendrachtig samenwerkt, om het nageslacht een waardig erfdeel na te laten. Zulk een volk beleeft zijn God in zijn arbeid en heeft geen behoefte aan lieden, die de vruchten van dezen arbeid willen bemachtigen voor eigen duistere doeleinden!

Roomsche Terreur

Een arbeider schrijft over zijn moeilijkheden

„Zijt gij voor of tegen den Bisschop?"

Rust!

De ontwikkeling van den Europeeschen oorlog met de daarmede vóór alles dwingende noodzakelijke samenwerking in den titanenkamp tegen kapitalisme, bolsjewisme en jodendom eischt rust! Rust niet volgens 't Colijniaansche ga-maar-rustig-slapen recept, van ongestoorde dommeling en bemoei-je-maar-nergens-mee-want-wij-waken-èn-hier-èn-in-Indië, maar innerlijke, doelbewuste, strijdbereide rust. Een samenbundeling van heterogene krachten, een aaneensluiting van gelijkgerichte fronten, een overkoepeling van éénzelfde doel nastrevende onderdeelen, onder verdrijving van alles wat verdeeldheid kan heeten, wat op grensafbakening duidt, wat wijst op inkeer tot egoïstisch zelfoptreden, tot den strijd op dood en leven van secten en genootschappen.

In de tijden der Kruistochten waren het de Christenen, die geroepen waren de Muzelmannen te vermoorden en in den tijd der Hugenoten waren het de Christenen onderling, die enkele veetes hadden uit te vechten over de wijze, waarop ieder voor zich meende den Allerhoogste te moeten dienen. Deze enkele voorbeelden van geloofsverdeeldheid zijn uiteraard niet met tientallen doch met honderdtallen aan te vullen. Merkwaardigerwijze kent zelfs een instelling als de alleen zaligmakende Roomsche Moederkerk, aan welks hoofd de directe plaatsvervanger van den Christus staat, een even sterke verdeeldheid, want kijken we hier te lande, dan is zelfs tot de aanhangers van deze leer de splijtzwam doorgedrongen!

Het mag als algemeen bekend worden verondersteld, dat het den Heeren Bisschoppen in Nederland het vorige jaar behaagde, hun geloovigen te verbieden lid te zijn of te worden van het Nederlandsch Verbond van Vakvereenigingen op grond van het feit, dat de aan het hoofd van dit verbond gestelde commissaris H. J. Woudenberg nationaalsocialist was! Wat nu het lidmaatschap van een vakbond te maken heeft met de geloofsovertuiging van een mensch, is een kwestie, welke wij niet tot oplossing vermogen te brengen. De vraag, hoe de Duitsche Katholieke arbeider ten opzichte van het Duitsche nationaalsocialistische Arbeidsfront staat en welke houding daar door de Katholieke geestelijkheid toegestaan wordt, zullen wij liever ter beantwoording overlaten aan den heer mgr. de Jong, den eersten onderteekenaar van het herderlijk schrijven, waarin alle arbeiders, die lid waren of bleven van het N.V.V. of dit zouden worden, van de Heilige Sacramenten werden uitgesloten!

Wat echter de gevolgen zijn van zijn „herderlijk" schrijven, moge blijken uit een brief, die een georganiseerd arbeider naar aanleiding van dit verbod tot den commissaris van het N.V.V. richtte en die hiernaast is afgedrukt:

Waarde Heer Woudenberg.
Door deze bedankt ik als lid van de R.K. mijnwerkersbond.
Mijnheer Woudenberg daar ik mij als lid van de moderne mijnwerkersbond had opgegeven moet ik u tot mijn spijt moet mededeelen dat ik niet met mijn vrouw en kinderen daar over gesproken heb, en nu zij het weten willen zij daar niets van hooren, daarom ben ik tot dit besluit gekomen om vrede in mijn gezin te bewaren. Dat ik op die ~~manier~~ manier mijn rechten verliest is niet de schuld van mij, maar de schuld van de maatregel, die genomen is om ons aan te sluiten by het N.V.V. zonder een maatregel te treffen dat wij wel de Sacrementen als katoliek mochten ontvangen.
Ik heb veel voor de nieuwe orde over, want de oude orde ben ik geen dank verschuldigd.
Dit is mijn mening en ik hoop dat hier dan ook spoedig een verandering in zal komen.

Zoo ziet men: een schrijnende, kwellende zorg om vrouw en kinderen. Zoo ziet men óók: Niets wordt door de Heeren geestelijken, die in zalvende bewoordingen over zieleheil en zielerust, over verbroedering en gemeenschapszin oreeren, nagelaten om hun winkeltje gaaf te houden en een bolwerk te vormen tegen het komende socialisme, in broederlijke samenwerking met het Moskousche stalinisme en het jodendom. Waar blijven de protesten, bijvoorbeeld tegen de moordpartijen der sovjets, tegen den wereldmoord van het jodendom en zijn overzeesche handlangers? Ook is het nog niet zoo heel lang geleden, dat men op de Amsterdamsche jodenmarkt tusschen kookboeken, Buffalo Bills en Nick Carters, Emile Zola's vuilspuiterij en Heyermans Kamertjeszonde, het Nieuwe Testament tegen kon komen, plus „Die Betrachtungen über das Leben und die Geheimnisse des Herrn Jesu Christi", leverbaar à 5 cent! Oftewel: zieleheil voor je heele leven voor 'n stuiver! Dat vond de Roomsche kerk en haar geestelijkheid hier heel gewoon. Wij zijn echter overtuigd, dat op deze zelfde kraam een boek als Adolf Hitler's „Mein Kampf" nimmer zou worden aangetroffen, **niet** omdat meneer de jood er niets aan kon verdienen, **maar omdat een** *dergelijke profanatie door geen enkelen nationaalsocialist zou worden geduld*, waarmede op zeer eenvoudige wijze het verschil in overtuiging tusschen losgeslagen priesterdom en geloofsvol nationaalsocialisme is aangetoond en tevens hoe het éène **niet** en het andere **wel** leeft bij de denkenden en overtuigden volksgenoot.

Nu is het zeer merkwaardig, dat van anti-natianaalsocialistische zijde steeds wordt beweerd, dat het nationaalsocialisme er met de laars ingetrapt is of moet worden! Dat het nationaalsocialisme een geloof, een leer is, welke met terreur en dictatoriale uitspattingen gepredikt wordt. Wij willen daarop niet nader ingaan, maar wijzen slechts op het bijbelsche spreekwoord van de balk en den splinter.

Zooals wij met bovenstaand schrijven (waarvan afzendersnaam en -adres ons bekend zijn, doch die wij omwille van de Roomsche terreur niet kunnen publiceeren) hebben aangetoond, heeft de R.K. kerk met haar herderlijken brief geenszins **rust** in haar gelederen bereikt! Verre van dat! Dat zij thans echter genoodzaakt is een lijst te laten circuleeren, waarop

ELKE ROOMSCHE VROUW
EN ELK ROOMSCH MEISJE

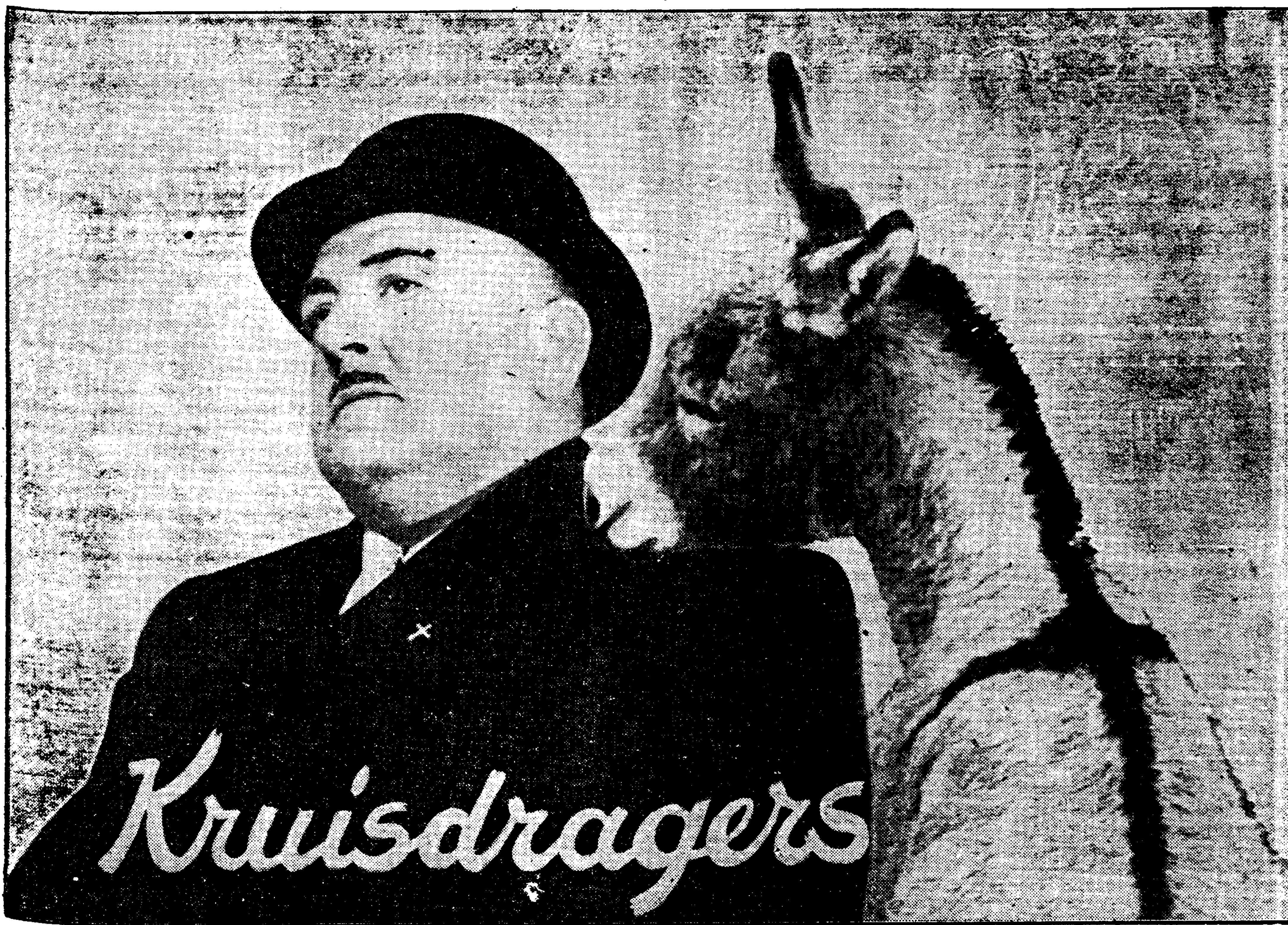
zich zwart op wit voor of tegen den bisschop De Jong uit Utrecht moeten verklaren, is een

TERREUR

zooals die in de donkerste middeleeuwen met heksenveroordeelingen en brandstapel thuishoort!

Uit dergelijke acties spreekt meer dan uit welk ander punt ook de angst voor den nieuwen tijd, de angst voor het

GROEIEND GELOOF VAN DUIZENDEN EN TIENDUIZENDEN IN HET NATIONAALSOCIALISME!

Het is immers zeer verklaarbaar, dat onder de Roomsche bevolking in ons land een steeds grooter wordende drang leeft om mede te gaan werken in de richting der nieuwe orde! Het gaat met duizenden en tienduizenden als met den man, wiens brief wij hiernaast reproduceeren en die zich uit persoonlijken angst voor huisvredebreuk niet durft te uiten in den geest, zooals hij gaarne zou wenschen! Het schijnt uit een en ander echter wel, dat de heeren mijterstorsers even onschendbaar zijn als in de dagen, dat de Nederlandsche kranten vol stonden over de schandalen in het toen zoo beruchte Oss. Goseling is dood.... maar De Jong leeft!

De katholieke kerk is als Engeland: Daar waar het kwaad is en waar iets goeds verricht moet worden, zien wij haar niet.

Het is gemakkelijker wilde terreur uit te oefenen op onschuldige gezinnen dan het kapitalistische stelsel met bolsjewisme en jodendom in zijn strot te grijpen! Het pleit niet voor de kwaliteiten der roomsche geestelijkheid in Nederland!

Het wordt tijd, dat ook hier de ijzeren bezem reinigend optreedt! Eerst dan zal in ons land de uit vrijen wil gebonden rust heerschen, die noodig is voor de overwinning van het nieuwe Europa! Wie hier niet medewerkt, saboteert! Of hij een hamsterende plutokraat is.... dan wel een volksmisleidende prelaat!

ALLERCHRISTELIJKST OF GODGEKLAAGD?

De volgende advertentie troffen wij aan in de „Bergumer Courant", een in de gemeente Tietjerksteradeel verschijnend blaadje:

■

Kerkvoogden der Ned. Herv. Gem. te Bergum wenschen te verkoopen 21 PERCEELEN WALHOUT OP STAM, nabij het huis van Jan v. d. Meer in Noordermeer, perc. 1 vanaf het Noorden. De eerste en laatste boom van ieder perc. gemerkt met het perc.-nummer. De met zwarte teer gemerkte boomen moeten blijven staan.

Lidmaten - gezinshoofden kunnen zich voor 23 Maart schriftelijk aanmelden als belanghebbenden bij ondergeteekenden.

De toewijzing zal geschieden à f. 8.— per perceel bij loting, waarvan de kooper bericht ontvangt.

Kappen en vervoeren voor 5 April, betaling plus 5 pct. voor kosten, voor 20 April a.s. ten kantore van M. Hoogeveen te Bergum.

Namens Kerkvoogden voornoemd:
J. O. Bosgra

Hier hebben we weer eens een sprekend voorbeeld van de christelijke sabotage der nieuwe orde. Niet de *gemeenschap* mag profiteeren van het hout, dat de Ned. Herv. Kerk wenscht te verkoopen — neen, alléén de lidmaten van déze kerk, de dragers van het eenige, waarachtige onvervalschte geloof komen in aanmerking. De „rechtvaardigheid" van hun a-sociale drijven bewijzen de heeren kerkvoogden u graag aan de hand van vers zooveel uit hoofdstuk zus-en-zoo van de Schrift. De nieuwe orde is voor deze christelijke gemeenschapssaboteurs zoo gevaarlijk, omdat hun eigen kleine groepsbelangetjes, die zij totnutoe zoo wonderwel wisten veilig te stellen, in het gedrang komen. Laat de roomschen en de gereformeerden en de doopsgezinden en niet te vergeten de heidenen maar verrekken van de kou! Als wij. Nederlandsch - Hervormden ons maar kunnen warmen in deze barre kou, die de Heere zendt om de Moffenlegers in Rusland te verdelgen!

Is er waarschijnlijk een instantie, welker armen zoo ver reiken, dat zij aan dezen goddeloozen zwendel in Bergum, waarvan de armen de dupe worden, een einde kan maken? Dat zij ingrijpe om recht te doen!

JODENVERVOLGING IN NEDERLAND?

Bekijkt u deze foto's maar eens, die gemaakt zijn ter gelegenheid van de massa-trouwerij van Jahwe's lievelingen in Amsterdam. Drie extragebouwen moesten worden ingericht om alle kinderen Israëls, die zich door een overhaaste echtvereeniging aan den dreigenden arbeidsdienst dachten te onttrekken, te kunnen bedienen. Wie op den morgen van de plechtigheid bij deze gebouwen een kijkje heeft genomen, weet, dat de joden in Amsterdam zich nog baden in een weelde, die alle perken te buiten gaat. Wat er op de bewuste dagen aan luxe is ten toon gespreid vermogen onze foto's slechts bij benadering weer te geven. Wagens vol levensmiddelen zijn er verslonden, voor kapitalen aan allerlei artikelen is bij de trouwende jodenkinderen thuisbezorgd. De ambtenaren van den Burgerlijken Stand stonden te knippen en te buigen, alsof hun leven ermee gemoeid was! Wie spreekt dan nog van jodenvervolging? Nog steeds geldt, wat wij reeds eerder schreven:

JUDA IS NOG KONING IN DIT LAND!

De Schandelijke toestanden bij „De Courant"

Van belanghebbende zijde ontvingen wij de volgende aanvullingen op ons artikel over de schandelijke toestanden bij „De Courant-Het Nieuws van den Dag". Wij laten ze hier in haar geheel volgen.

Het is onjuist, dat de bezorgers aan alle bijkantoren gedurende de barre koude van den afgeloopen winter hun bladen in de kantoren uit elkaar mochten halen. Dat geluk was weggelegd voor een zeer klein gedeelte, dat een verre wijk heeft. De anderen moesten dat maar thuis doen, of, als de mogelijkheid daartoe ontbrak, of de afstand te groot was om naar huis te gaan, hun bladen maar in de wijken, d.w.z. in de felle kou, uit elkaar te halen. Men kan zich levendig voorstellen, hoe dat ging; in nachtelijke duisternis, zonder handschoenen, soms bij 10 of meer graden vorst. De gevolgen ervan zijn reeds in het vorige artikel geschetst.

Voor de Courant- en Telegraafbezorgers worden geen rentezegels geplakt. Waarom niet? Wel.... omdat de Directie dezer bladen op het standpunt staat, dat de bezorgers geen werknemers doch a f n e m e r s zijn. Deze groep van werkers valt dus buiten alle sociale voorzieningen, waarvan andere werknemers wel profiteeren. Dit beteekent — het zij hier eens in den breede gememoreerd — dat zij geen recht hebben op uitkeeringen volgens de Ziektewet, Ongevallenwet, Kinderbijslagwet, Ouderdomsrente en dat zij vallen buiten de verplichte ziekteverzekering. Eigenaardig is het, dat sedert het vorig jaar aan bezorgers, die in hun wijk een ongeval hebben gekregen, uitkeeringen worden gedaan, volgens de Ongevallenwet en over de Rijksverzekeringsbank. Hoe kan dat?

Laat ons nu eens rustig bekijken, of het standpunt der Directie, volgens hetwelk de bezorgers afnemers zijn, juist is of niet.

Hoe is de verhouding onderneming-afnemers?

Een onderneming verkoopt aan een grossier of winkelier of agent zijn artikelen. Hoe grooter de partij is, die één dezer afnemers afneemt, des te minder zal de koopsom bedragen en zooveel te grooter zal de winst kunnen zijn. Deze afnemers werken geheel voor eigen rekening en risico. Zij zoeken hun arbeidsterrein en breiden dit uit of krimpen het in, al naar behoefte en inzicht. Zij maken reclame voor hun zaak en stellen voor sommige artikelen de prijzen zelf vast. Voor andere artikelen maakt de onderneming reclame en stelt zij de prijzen voor den kleinhandel vast. Verder is de verhouding tusschen de afnemers en de onderneming zeer los en bestaat er geen loonverband.

Hoe is de verhouding onderneming-werknemer?

Een onderneming neemt iemand, die bereid is zijn arbeidskracht te verkoopen, voor een bedrag, dat door beiden bepaald wordt of dat reeds door een C.A.O. is vastgelegd, in dienst. De onderneming stelt al of niet in overleg met den werknemer de werktijden vast, de vacanties en wat dies meer zij. Komt een loondienaar te laat, dan moet hij boete betalen. Maakt hij een fout, dan moet hij zich bij een of andere instantie verantwoorden. De onderneming stelt des werknemers taak vast, (dit in tegenstelling met den afnemer, die zelf zijn arbeidsterrein kiest). De onderneming is verplicht de verschillende, bij de wet bepaalde sociale lasten in het belang van den werknemer te dragen (niet aldus in de verhouding onderneming-afnemer, waar de afnemer niet in loondienst werkt). De werknemer heeft tot plicht zijn arbeid zoo goed mogelijk te leveren.

Hoe is nu de verhouding Courantdirectie-Courantbezorger?

Iemand wordt aangenomen als bezorger en betaalt een borgsom van f 30.— tot f 40.—. Aan den bezorger wordt een bepaalde wijk aangewezen, waarbuiten hij geen kranten mag bezorgen. Hij mag dus niet zijn arbeidsterrein zoeken en zoo noodig uitbreiden. Hij krijgt zijn abonnees opgegeven van het hoofdkantoor. Slechts zelden komt zich iemand bij den bezorger melden. De bezorger krijgt daarvoor geen aanbrengprovisie. Hij krijgt voor ieder blad, dat hij bezorgt, een bepaald bedrag. Hij is verplicht zich op tijd te melden. Komt hij te laat, dan moet hij een bewijsje teekenen, dat hij zooveel minuten te laat is. Gebeurt dit eenige malen in kort tijdsbestek, dan wordt hij gedurende één of meer weken geschorst. Maakt hij fouten, dan moet hij zich verantwoorden bij de Inspectie. Van tijd tot tijd moet hij zijn wijkboekje inleveren, ter controle door de Inspectie. Wordt zijn wijk te groot, dan neemt men (de Inspectie) een gedeelte van die wijk af, zonder overleg met den betrokken bezorger. Deze ontvangt voor de aldus ontstane derving geen vergoeding. Hij is in normale tijden verplicht te colporteeren en ontvangt f 1.— voor het gedurende een geheele week bezorgen van 25 bladen. Ook is hij verplicht, wanneer hij een kiosk in of nabij zijn wijk heeft, daarvoor bladen mee te nemen, tegen een kleine vergoeding. Wanneer hij door ziekte niet werken kan, ontvangt hij geen loon. En dat juist in een periode, die veel kost! Wanneer een bezorgster zoover is, dat ze haar man een nieuw gezinslid schenkt, dan gaat dit ook gepaard met een tijdelijk verlies van inkomsten. En dan heeft men juist zooveel noodig! Een krantenbezorger is echter niet in tel bij zijn directie; wordt dus niet beschouwd als werknemer en geniet dientengevolge niet van de sociale voorzieningen.

Wat blijkt uit dit alles? Dat een krantenbezorger vleesch noch visch is, doch op den keper beschouwd meer gemeen heeft met den werknemer dan met den afnemer. Dus is hij in feite in loondienst en moet vallen onder alle sociale bepalingen, wat voor de directie van „De Courant Het Nieuws van den Dag" aan doovemans ooren gezegd is.

Doch er is nòg een zijde aan de zaak: ook, en wellicht in hoofdzaak, hebben de bezorgers zelf schuld aan de wantoestanden. Als schapen hebben zij zich altijd laten behandelen en zij knikten op alles ja en amen en kankerden onder elkaar. Wanneer je sprak over organisatie, dan draaiden zij zich om en lieten je in je hemd staan. En nu verwachten zij plotseling alles van het N.V.V., zonder ook maar een cent contributie betaald te hebben. De leuze *Eendracht maakt Macht* hebben de krantenbezorgers nooit gekend en zij kennen die ook nù nog niet.

Wij weten, dat er door het Bestuur van den Centralen Bond van Transportarbeiders is geconfereerd met het Bestuur van de „Vereeniging van Dagbladdirecties „De Nederlandsche Dagbladpers" " over het verbeteren van de loon- en arbeidsvoorwaarden van de krantenbezorgers. Inplaats nu aan de actie van den Bond kracht bij te zetten door zich en masse te organiseeren, blijft men al mokkende en kankerende aan den kant staan. Nu voelt de Vereeniging „De Nederlandsche Dagbladpers" zich natuurlijk sterk en heeft dan ook de eischen van den Bond afgewezen onder het motto, dat het niet mogelijk is voor alle plaatsen liet men dus de groote schieregeling te treffen. Om de kleine plaatsen liet men de groote schieten. Nadat de Bond had vastgesteld, dat de plaatsen met minder dan 20.000 inwoners buiten geding zouden blijven en dus op die manier den wind uit der heeren zeilen had genomen, kwam men van dien kant met het pretext, dat zij — De Nederlandsche Dagbladpers — geen heil meer zag in verdere besprekingen. Schluss.

De Centrale Bond van Transportarbeiders, haar afdeelingen in Den Haag en Amsterdam, de leiding van het distrikt Amsterdam van het N.V.V. en daardoor dus ook het N.V.V., zijn volkomen op de hoogte van de toestanden bij „De Courant— Het Nieuws van den Dag". Maar het is slecht hazen vangen met onwillige honden.

Clandestiene jodenmarkt in Amsterdam

De joden in Amsterdam waren vroeger gewoon op het Waterlooplein een openbare markt te houden, waar zij de goyim of elkaar met meer of minder succes afzetten. Nu dit verboden is, en er voortdurend contrôle op het plein wordt uitgeoefend, hebben de sluwerikken hun „zaakje" verplaatst naar de Nieuwmarkt, waar zij vooral des Zondagsmorgens, zooals onze foto's toonen, een levendigen handel drijven in clandestiene en tweede-hands waren. Dat hier de eenvoudige bevolking op een gruwelijke wijze wordt afgezet, spreekt vanzelf. Politietoezicht of contrôle in welken vorm ook, ontbreekt. Men laat het ras van Adam hier hun vuile zaakjes afwikkelen, alsof er geen nieuwe orde bestaat. Een soortgelijke markt is de postzegelbeurs op de N.Z. Voorburgwal, waar de joden — ondanks alle verbodsbepalingen — langzamerhand de eerste viool zijn gaan spelen. Ingrijpen is dringend gewenscht, want

JUDA IS NOG KONING IN DIT LAND!

HET LEEGE WERELDDEEL

(Van onzen buitenlandschen medewerker)

OOK na de ontdekking van Amerika en zelfs nadat de eerste Portugeesche en Nederlandsche kolonisten zich in de Indische gebieden hadden neergezet, bleef een legende voortbestaan, die verhaalde van een uitgestrekt land, ergens ver in het Zuiden. Van een land, dat uitermate rijk zou zijn aan goud, de ook in dien tijd zoo zeer begeerde stof. Men zocht echter dit „Zuidland" niet op de juiste plaats en zoo duurde het tot 1642 voordat de Nederlandsche ontdekkingsreiziger Abel Tasman, nadat het reeds eenige malen door Portugeesche en Nederlandsche zeevaarders was gesignaleerd, het vijfde werelddeel van de onbekende in de bekende wereld bracht, al zou het ook toen nog tot 1802 duren voordat het geheele kustgebied in kaart kwam. Want waarschijnlijk omdat het nieuwe gebied toch niet zoo rijk, en vooral niet zoo rijk aan goud was, als eens werd aangenomen en de Hollanders, na de verdrijving der Portugeezen, in Indië genoeg te doen vonden, bleef het links liggen en dreigde het zelfs opnieuw in vergetelheid te geraken. Doch in 1788 vestigde Engeland er een strafkolonie. Voor dien tijd had dit land zijn misdadigers en vele andere lieden, die het om de een of andere reden liefst wat ver uit de buurt wenschte te houden, naar Noord-Amerika gedeporteerd, welke methode echter moest worden stopgezet, toen dit land zich van Engeland afscheidde en zijn onafhankelijkheid wist te veroveren. Het gelukte den Engelschen minister van Binnenlandsche Zaken, Lord Sydney, wiens naam wij in de gelijknamige stad terugvinden, een plan door te drijven, om voortaan Australië voor dit doel te gaan gebruiken en kapitein Philip met 750 gevangenen naar het nieuwe werelddeel te zenden. Deze, een Duitscher, greep de kans om iets meer te doen dan van hem verlangd of verwacht werd, aan en toen hij na eenige tientallen van jaren naar Europa terugkeerde, liet hij in Australië geen strafkolonie achter, doch een kleine, goed geregelde gemeenschap, die niet slechts in staat was, zichzelf zonder hulp van buitenaf te bedruipen, doch zelfs een zekere welvaart wist te bereiken. Daarom gaat in het algemeen de Australiër van vandaag niet prat op een ver teruggaanden stamboom. De kans, dat er op opa's opa wel het een en ander viel aan te merken is er te groot voor. Overigens gaat hij onder deze „Schönheitsfehler" in zijn afstamming allerminst gebukt.

AUSTRALIE was het leege werelddeel. Toen de eerste blanken er voet aan wal zetten, leefden er slechts enkele inheemsche diersoorten, waaronder de kangoeroes. De inboorlingen trokken zich voor de nieuwe bewoners terug in het binnenland, in ontoegankelijke woestijnen en wildernissen òf werden, gebruikelijk onderdeel in elk Engelsch kolonisatieprogram, uitgeroeid. Australie bleef, tot in onze dagen een leeg werelddeel. Weliswaar hebben de 29 schapen, die kapitein Philip meebracht, zich millioenenvoudig vermeerderd en groeiden de paar konijntjes, die de lange reis hadden weten te overleven, uit tot een plaag, die een jarenlange bestrijding met de meest drastische middelen noodzakelijk maakte, het aantal menschen bleef gering. Op een oppervlakte van bijna acht millioen vierkante kilometers — drievierde van geheel Europa! — leeft een bevolking van circa zeven millioen menschen, waarvan dan nog de helft als stadsbewoner. De kuststrook in het Zuidoosten is het „dichtstbevolkt" met een concentratie van acht personen per vierkanten kilometer — Nederland telt er ruim 271! — in de Noordelijke gebieden woont slechts één mensch op een uitgestrektheid van 3000 vierkante kilometers. Te spreken van een „leeg" werelddeel is dus zeker niet overdreven.

In zijn koloniale ontwikkeling is de bondsstaat Australië nog maar jong. Eerst in 1901 vormde zich het dominion „Commonwealth of Australia", waarvan de hoofdstad Canberra een compromis is van een jarenlangen strijd tusschen Sydney en Melbourne, welke beiden meenden voor dezen titel in aanmerking te kunnen komen. Zijn kultuur — feitelijk kan men niet eens over kultuur spreken, omdat er niets eigens is voortgebracht — is een karakteristieke stadskultuur. Een aantal jaren terug ontstond er een conflict tusschen de directie en het personeel van een der groote warenhuizen. Het ging om loonsverhooging en tenslotte werd onderzocht wat dan feitelijk de minimale bestaansvoorwaarden waren in de oogen van het personeel. Het bleek, dat de in hoofdzaak vrouwelijke employé's van de firma zijden kousen, kostbare „make-up"-ingrediënten en andere luxe daar óók onder verstonden. Of de dames hun zin kregen, weten wij niet. Maar wel, dat een loon van £ 6.— per week niets ongewoons is en dat een mijnwerker wel het dubbele, dat is tweehonderd maal zooveel als zijn Japansche collega, verdient! De Australiërs zijn frissche, krachtige, maar ook in vele opzichten kinderlijke menschen, die ervan overtuigd zijn, dat slechts comfortabele auto's, kostbare ijskasten, luxueuse radiotoestellen, vroolijke uitstapjes, feestelijke bijeenkomsten en wat dies meer zij, het leven waard maken om geleefd te worden. Zij begingen met hun economie een ernstige fout. Zij meenden, dat dit hooge welvaartspeil slechts kon worden behouden, indien het aantal inwoners zoo gering mogelijk bleef. „Vele varkens maken de spoeling dun," dachten zij en weerden met behulp van spitsvondige bepalingen niet alleen blanke en zelfs Britsche liefhebbers, doch sloten zelfs botweg het land geheel af voor alle „gekleurde" rassen, waardoor in hoofdzaak de Japanners werden getroffen. Een fout, die des te gevaarlijker was, omdat hun welvaartseiland werd omringd door een dichtbevolkt gebied, dat ondanks de grootste soberheid, steeds minder wist hoe de snel aangroeiende bevolking te voeden en te onderhouden. Een fout, waarop niemand minder dan Winston Churchill in een helder oogenblik in 1938 wees, toen hij schreef: ‚Wij raken in een scheeve positie, wanneer wij tot de wereld zeggen: „hier zijn rijke gebieden, die wij niet weten te gebruiken, maar waar jullie toch niet mogen aankomen."

LANGEN tijd ging het goed, deze en andere waarschuwingen ten spijt. Australië betoonde zich een getrouw lid van het Empire. Ook wanneer het op vechten aankwam. In den eersten wereldoorlog stelde het — hoewel er geen dienstplicht bestond — van zijn zes millioen inwoners ruim 400.000 soldaten ter beschikking van Engeland, waarvan er 60.000 sneuvelden en 130.000 gewond werden. Australische soldaten waren, naar onverdachte Duitsche getuigenis, dappere soldaten. En ook in den tweeden wereldoorlog zette het land zijn beste beentje voor. Bedroegen in het begrootingsjaar '38 tot '39 de militaire uitgaven nog slechts £ 14 millioen, voor het loopende begrootingsjaar werd niet

(Vervolg op pag. 15)

SEPTEMBER 1941

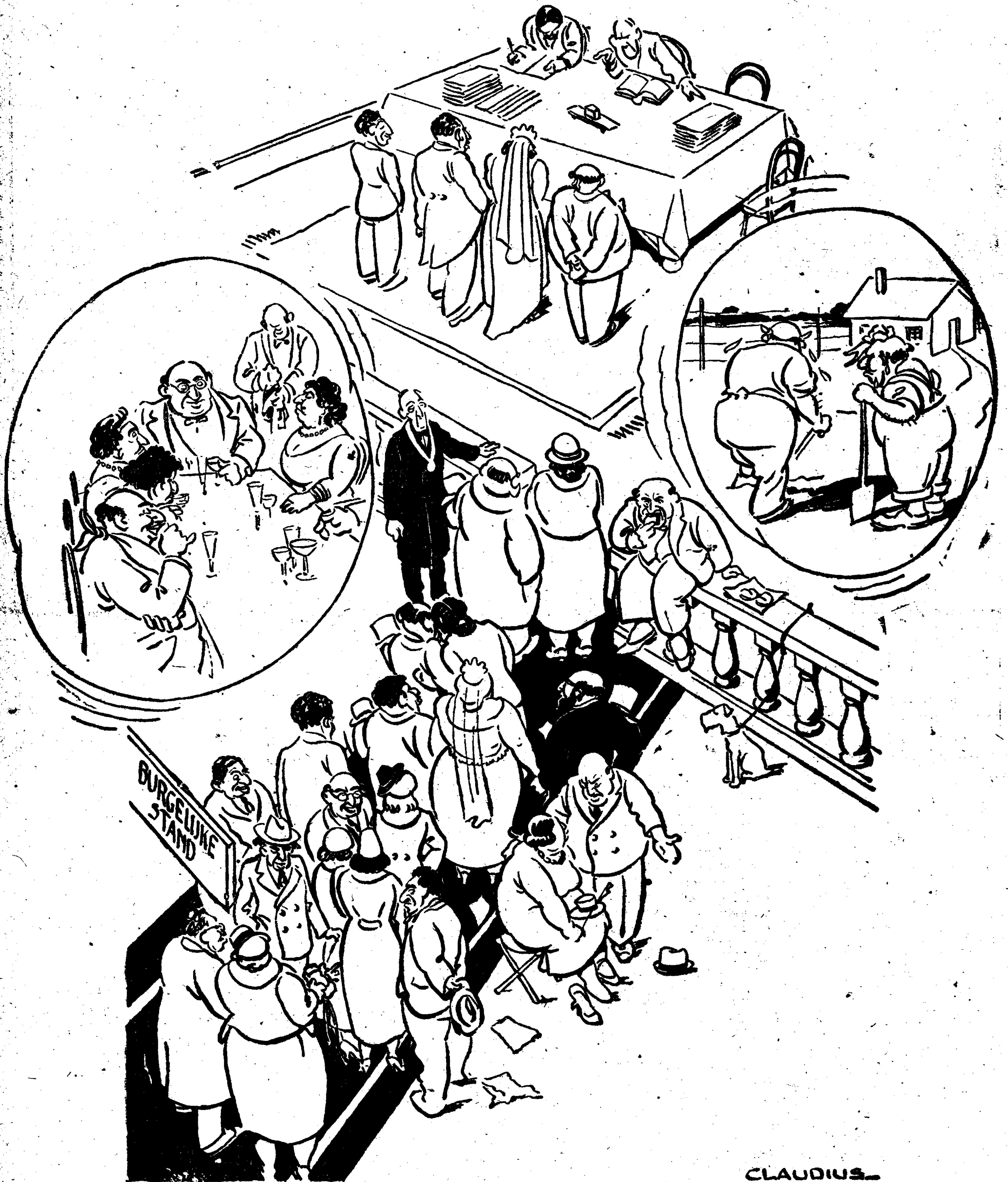
Dansschool JAN DANIËLS

JANUARI 1942

Jan Daniëls
SCHOOL OF DANCE

Dat het Gilde Theater en Dans van de Nederlandsche Kultuurkamer lichtelijk behept is met de z.g. Engelsche ziekte, hebben wij reeds eerder in de Misthoorn geschreven en met feiten gestaafd. Tot welke resultaten dit Gilde daarmee komt, blijkt wel uit de beide boven afgedrukte cliché's, die ontleend zijn aan prospecti van den Amsterdamschen dansleeraar Jan Daniëls. In September van het vorige jaar noemde Jantje zijn instituut nog heel bescheiden „dansschool", waar overigens niets op aan te merken is. In J a n u a r i 1 9 4 2 echter — blijkbaar na lezing van de exameneischen, welke hem door zijn vakgroepleiding waren toegezonden en die zonder een behoorlijke kennis van de Engelsche taal niet te ontcijferen waren, kreeg onze Jan ook rachitis in zijn hersenen en versierde zijn voorjaarsprospectus ijlings met het veel schooner klinkende „School of dance". Aangezien alle prospecti van dansscholen door de vakgroepleiding van te voren moeten worden gecontroleerd, is het dus het een of het ander: òf deze opvallende en met den geest van den tijd in strijd zijnde tekstwijziging is bewust goedgekeurd òf de heeren hebben zitten slapen. Het is allebei even erg! Sorry......

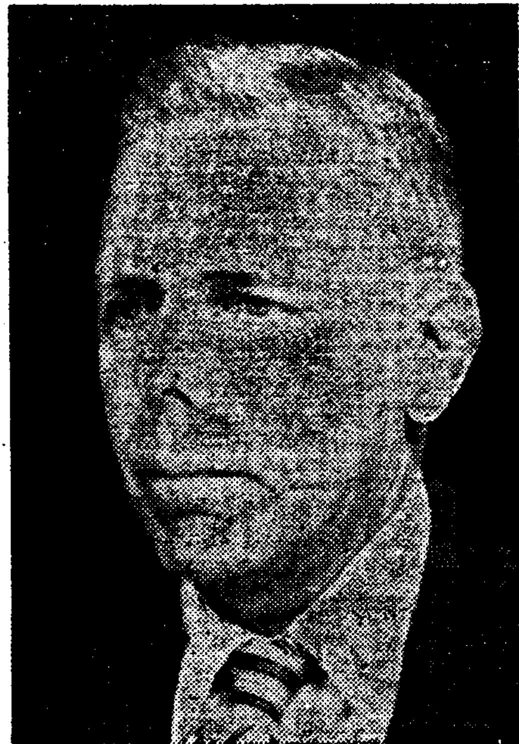
AMSTERDAM 1942

ZIJ DACHTEN SLIM TE ZIJN!

DE JODEN ALS VOLKSVREEMDEN

DOOR **PIETER EMIEL KEUCHENIUS**

Doodsoorzaken

De doodsoorzaken der joden kunnen, voor zoover zij van die der niet-joden afwijken, het gevolg zijn van rassische verschillen. Het is bekend geworden, dat de joden die in Duitschland en elders aan arbeid gezet zijn, die aan de lichamelijke krachten eischen stelt, zooals b.v. het onderhoud en aanleg van wegen en het graven van kanalen, sterk onderhevig zijn aan hartziekten. Dit komt ook overeen met de statistiek omtrent de doodsoorzaken der joden. In tabel 23, die ik aan Boekman ontleend heb, zijn voor de periode van 1926-1930 de doodsoorzaken aangegeven in percentages voor joden en niet-joden der stad Amsterdam.

Tabel 23
STERFTE TE AMSTERDAM NAAR DE DOODSOORZAKEN IN DE JAREN 1926 — 1930.

Doodsoorzaken	joden	niet-joden
Besmett. ziekten	3.1	5.0
Longtuberculose	3.9	7.2
Andere tuberculose	1.3	2.3
Kanker	14.7	14,9
Meningitis	0.2	0.4
Apoplexie	6,7	5.8
Hartgebreken	22.9	13.7
Bronchitis	1.1	1,6
Pneumonie	3,2	3.3
Andere ziekten v. d. ademh. org.	3.6	5.2
Maagziekten	0.7	0.8
Gastro-enteritis	0.5	0.8
Appendicitis en typhlitis	0.7	0.5
Hernia	0.8	0.5
Levercirrhose	—	0.4
Nephritis	6.3	5.4
Ziekten v. d. gesl. org. der vrouw	0.3	0.3
Z. v. zwangerschap	0.6	0 9
Aangeboren zwakte	1.6	3.8
Ouderdoms zwakte	3.7	4.5
Gewelddadige dood	1.8	3.1
Zelfmoord	0.9	1.0
Andere ziekten	18.6	15.1
Onbek. oorzaak	2.8	3.5

Hier zien wij, dat hartgebreken als doodsoorzaak bijna dubbel zooveel voorkomen als bij niet-joden. Ik heb reeds gezegd, dat de jood door een veelduizendjarige teeltkeus en uitzifting tot menschelijke parasiet is geworden, die leeft van zoo min mogelijk arbeid of ten koste van den arbeid van anderen. De jood is niet tegen harden lichamelijken arbeid bestand en dat is ook de reden, dat hij alle beroepen vermijdt, waar de arbeid aan het lichaam eischen stelt.

Opvallend is verder in tabel 23, dat de sterfte der joden aan besmettelijke ziekten veel geringer is dan bij niet-joden, terwijl ook de sterfte aan longtuberculose bij laatstgenoemden bijna tweemaal zoo hoog is. De verklaring hiervoor kan natuurlijk gezocht worden in den beteren welstand der joden en als gevolg daarvan aan de gunstiger woontoestanden bij hen. In hoeverre deze factoren hierbij een rol spelen kan ik niet beoordeelen. Het is daarnaast echter niet twijfelachtig, dat ook in dit geval de rassische predispositie van invloed is.

De toestanden in het voormalige Polen hebben ons bekend gemaakt met de ongelooflijke vervuiling waarin de joden daar geleefd hebben. Voor het meerendeel van onder tot boven verluisd, hebben zij die verregaande vrijwillige vervuiling zonder eenig nadeel voor hun gezondheid of die hunner kinderen doorstaan. De joodsche ghetto's bleken wel haarden voor vlektyphus en andere besmettelijke ziekten, maar de joden zelf waren daartegen nagenoeg immuun. Ook deze onvatbaarheid is het resultaat van dezelfde natuurlijke teeltkeus. Als typische stadsmensch stond de jood van oudsher in de steden van den antieken Orient, die meestal broedplaatsen waren van besmettelijke ziekten, aan een sterke besmetting bloot. Zoo is in den loop van de duizenden jaren door uitlezing de groote weerstand en onvatbaarheid voor dergelijke ziekten ontstaan, een weerstand, dien wij niet verkregen hebben. Wij zijn daardoor voor dergelijke ziekten veel meer vatbaar gebleven. Hierbij zij herinnerd aan de verschrikkelijke wijze, waarop in vorige eeuwen de pest en de cholera hier te lande en ook elders in Europa hebben huisgehouden en het groote aantal slachtoffers, dat deze Aziatische ziekten hier hebben gemaakt.

Ook Günther heeft in zijn werken de aandacht gevestigd op het verschijnsel, dat het eene ras tegenover een bepaalde ziekte een grootere weerstandskracht heeft dan het andere ras, ook als beide rassen naast elkaar voorkomen; of dat het ziektebeeld bij het eene ras geheel afwijkend is van dat bij het andere ras. Wat dit laatstgenoemde verschijnsel betreft, zij hierbij gewezen op de framboesia, een vorm van syphilis, die typisch is voor de Maleiers in onze koloniën, doch die hier niet voorkomt. Dergelijke verschijnselen vat men samen onder het begrip rassenpathologie. Reeds Lombroso, die zelf een jood was, had opgemerkt, dat in Italië de sterfte voor kinderen onder 7 jaren bij de joden half zoo groot was als bij de Italiaansche kinderen. Ook in dit geval werd dit toegeschreven, niet aan de betere levensomstandigheden der joden, maar aan hun groote onvatbaarheid voor infectueuse ziekten. *)

De bovenstaande door mij genoemde feiten zijn dan ook niet nieuw, doch zij zijn een bevestiging van hetgeen reeds bekend was.

*) *Ontleend aan Günther, blz. 270.*

Tabel 24
PERSONEN VAN JOODSCHEN BLOEDE PER 1 OCTOBER 1941

	4 joodsche grootoud.	3 joodsche grootoud.	2 joodsche grootoud.	1 joodsche grootoud.	totaal van jood. bloede
mannen	65300	758	9289	2852	78199
vrouwen	69052	721	9349	2898	82020
totaal	134352	1479	18638	5750	160219

Tabel 25
OVERZICHT VAN HET AANTAL STATUAIRE VOLJODEN EN BASTAARDEN OP 13 JUNI 1941

nationaliteit	joden	bast. B 1	bast. B 2	totaal
Nederlandsche	117553	12964	5296	139680
Duitsche	14566	893	170	14260
Vreemde	7561	403	102	5568
Totaal	139680	14260	5568	159508

Bloedvermenging en bastaarden

De in het voorjaar van 1941 afgekondigde verordening tot inschrijving van personen van joodschen bloede, had het groote voordeel, dat wij daardoor eindelijk ook op de hoogte zouden komen van het aantal joodsche bastaarden en dus ook welke afmetingen het kwaad van de bloedvermenging met joden in ons Nederlandsche volk had aangenomen. Nu maakt het besluit, ten behoeve van de in het bevolkingsregister te stellen aanteekening omtrent de hoedanigheid van den aangemelde als persoon van joodschen bloede, onderscheid tusschen joden en bastaarden B1 en B2.

Jood is ieder, die uit ten minste 3 naar ras voljoodsche grootouders stamt; voorts ook ieder, die uit 2 naar ras voljoodsche grootouders stamt en tot de joodsch-kerkelijke gemeente behoort dan wel met een jood is gehuwd.

Bastaard B1 is ieder, die uit 2 naar ras voljoodsche grootouders stamt en geen lidmaat is van een joodsch-kerkelijke gemeente.

Bastaard B2 is een ieder, die van 1 voljoodschen grootouder stamt.

Biologisch gesproken is iedereen bastaard, die gemengd bloed heeft, onverschillig of hij nu van 1 of van 3 joodsche grootouders stamt. Het maakt daarom verschil uit, of de telling geschiedt naar biologische bastaarden, of dat deze zich richt naar de statuaire bepalingen. Beide tellingen zijn uitgevoerd. In tabel 24 geef ik eerst de telling van de personen van joodschen bloede naar gelang dat zij van 4, 3, 2 of 1 joodsche grootouders stammen. In tabel 25 heeft de telling echter plaats gehad naar de bepalingen van wie als jood of bastaard B1 en bastaard B2 wordt beschouwd.

In de toekomst zullen al diegenen, die als voljoden worden beschouwd geheel uit de Arische samenleving worden geschakeld. In deze samenleving zullen dus alleen nog slechts de bastaarden als personen van joodschen bloede achterblijven. In totaal bedraagt dit aantal 19828, hetgeen 14.2 pct is van het aantal voljoden en ongeveer 0.2 pct. van de geheele Nederlandsche bevolking. Hiermede valt het verheugende feit vast te stellen, dat de vermenging met joodsch bloed, althans gezien van het standpunt der Nederlandsche bevolking nog slechts geringe afmetingen heeft aangenomen. Deze verpesting is van geen praktische beteekenis, vooral ook door het feit, dat onze eigenlijke volksche bloedbron, n.l. de plattelands- en boerenbevolking, nog onaangetast is gebleven. Dit wil natuurlijk niet zeggen, zich de bloedvermenging niet eveneens tot personen heeft uitgestrekt, die van het land stammen. Een feit is het, dat vele jonge mannen en vooral ook vrouwen, die van het land afkomstig zijn en in de steden een dienstbetrekking aanvaarden, hetzij in de huishouding, hetzij in de fabrieken, hier hun gezonden kijk op het leven en daardoor hun innerlijk houvast, verliezen, doordat hun landelijk instinct hun in den steek laat. In de steden geldt immers de landelijke maatstaf niet, doordat hier een geheel andere sociale gelaagdheid heerscht en een rassenpromiscuïteit, die onwaardig en onnatuurlijk is en die men op het land niet kent. Zij raken dientengevolge „van streek" en laten zich door joden, die in beteren welstand verkeeren, van de wijs brengen en verleiden.

Het verschijnsel, dat ons volkslichaam nog slechts weinig met joodsch bloed is vergiftigd, laat zich uitsluitend verklaren door aan te nemen, dat het gezonde rasinstinct en het bloedbewustzijn in ons Nederlandsche volk in het algemeen nog ongerept is gebleven. Dit is eveneens een feit, waarover men zich hartgrondig kan verheugen, vooral als men daarbij bedenkt, hoe de algemeene verjoodsching en de zedelijke verwording en de geheele joodsche tijdgeest zich tot op den huidigen dag tegen het rasinstinct hebben verzet en hoe ook de kerken de bloedvermenging met gedoopte joden in de hand hebben gewerkt. Onbewust heeft zich bij ons het gezonde rasinstinct verweerd tegen de vermenging met wat in den volksmond nog altijd „een vuile jood" heet. Zeldzaam zijn de gevallen gebleven, waarbij de ouders het huwelijk van hun zoon met een jodin of van hun dochter met een jood hebben toegejuicht.

De mogelijkheid tot zulk een rassenschennis werd pas geschapen

na de emancipatie der joden als gevolg van de verlichte denkbeelden der Fransche Revolutie. Eerst in de laatste tientallen jaren is echter, zooals wij reeds zagen, het groote kwaad der gemengde huwelijken met joden sterk toegenomen.

Van joodsch standpunt bezien is het cijfer van 14.2 pct. bastaarden zeer aanzienlijk te noemen. Men vergete daarbij niet, dat er ook nog bastaarden zijn die voor 1/8 en 1/16 of nog geringer met joodsch bloed zijn behept, doch die niet werden geteld. Men moet daarom het gevaar der joodsche bloedverpesting ook weer niet onderschatten. Indien hieraan niet door de strengste maatregelen een spoedig einde wordt gemaakt, zou deze vergiftiging in steeds sterker mate voortgang hebben.

De bastaard van twee uiteenloopende rassen is altijd een onharmonisch en onevenwichtig wezen. Dit geldt zoowel t.o.v. zijn lichamelijke als zijn geestelijke eigenschappen. Lichamelijk draagt de bastaard de erfelijke raskenmerken van beide ouderrassen gemengd met zich mee en beantwoordt daardoor noch aan de normen, d.w.z. aan de vormen, lichaamsverhoudingen en andere physieke eigenschappen, zooals b.v. de kleuren van haar en oogen en de lichaamsgeuren **) van het eene, noch aan die van het andere ouderras. Zoodoende voldoet de bastaard niet aan de aesthetische wetten of liever aan het schoonheidsgevoel van een van de beide rassen. Het is dit schoonheidsgevoel, dat den man en de vrouw bestiert in hun keuze bij het zoeken van een levensgezel. Volgens dit rassisch schoonheidsgevoel is de bastaard leelijk.

Maar ook in geestelijk opzicht is de bastaard een onharmonisch wezen, vanwege zijn gespletenheid, de twee zielen die in zijn boezem wonen. Over het wezen van den bastaard in het algemeen heb ik reeds in mijn boek „Bloed en Mythe als Levenswet" uitvoerig geschreven in verband met het indo-vraagstuk. Het groote belang van het begrip voor de te nemen maatregelen tegen verdere bloedvermenging maakt het wenschelijk hier nog het een en ander over den joodschen bastaard te zeggen.

(Slot volgt)

**) *Dat ook de lichaamsgeuren een belangrijke rol vervullen in het volksleven en vooral in de sexueele verhoudingen mag voor leeken misschien eigenaardig klinken, maar is voor rassenbiologen volstrekt niets ongewoons. Bekend is b.v., dat Japanners de geur van ons noorderlingen als onaangenaam ondervinden, dat voor ons zintuig de neger behept is met een scherpe lijflucht, die verband houdt met zijn sterke sweten en dat de jood naar knoflook stinkt. Al deze geuren zijn eigen aan het ras.*

HET ROEMLOOS AFSCHEID DER ORANJES

(Van een bijzonderen medewerker)

I

Ongetwijfeld heeft het mij heel wat zelfoverwinning gekost, alvorens ik tot mijn schrijven aan U kon besluiten. Het is mij bekend, dat Uw blad een volkomen onafhankelijk standpunt inneemt en dat U vóór alles Uw uitgebreiden lezerskring door een objectieve voorlichting wenscht te dienen. Ik kon dus verwachten, dat U ook ditmaal, zelfs nu het min of meer particuliere herinneringen aan de Koningin en haar naaste omgeving betreft, daarvan niet zou afwijken. Voor mij zelf ben ik tot de overtuiging gekomen, dat met het verbloemen der omstandigheden, welke verband houden met onze beschamende lotgevallen, ons volksbelang in geen enkel opzicht is gediend. Integendeel. Ieder meerder inzicht zal verhelderend werken' en dit is juist, wat door een objectieve, onafhankelijke voorlichting wordt beoogd. Dit overwegend, besloot ik het tot nu toe mijzelf vrijwillig opgelegde stilzwijgen te verbreken.

Het was slechts een paar jaar ná den wereldoorlog dat, zooals dat meer gaat, een toevallige samenloop van omstandigheden mij, in het buitenland zijnde, gedurende eenige weken in een dagelijksch contact met wijlen onzen Prins Hendrik bracht. In diens omgeving ontmoette ik een mijner oudste vrienden, zoodat al spoedig een tamelijk ongedwongen samenzijn ontstond. Uit den aard der zaak vormden de omstandigheden, waaronder destijds de wereld en Duitschland in het bijzonder gebukt ging, het onderwerp van de vele gesprekken.

In ons vaderland teruggekeerd, ontving ik spoedig daarna de uitnoodiging zitting te willen nemen in een beperkt comité onder leiding van den Prins zelven. Ik meen, dat ten opzichte der doelstellingen van het comité, zoowel als de enkele medewerkenden — allen Nederlanders — hier niet in bijzonderheden behoeft getreden te worden. Ik wil slechts memoreeren, dat de Prins zich steeds als zeer actief en belangstellend medewerker in ons comité heeft betoond.

Ongetwijfeld heeft ook de Prins zijn tekortkomingen gehad. Wij medewerkers hebben hem echter leeren kennen als een buitengewoon belangstellend en hartelijk man, die er steeds op bedacht was hulp en steun te geven aan hen, die zich in de ongunst dier jaren tot hem wendden, en omtrent wier dikwijls ontzettend lot de Prins door derden had vernomen.

In den loop der jaren is zoodoende een verhouding gegroeid van een zeer welwillenden en vertrouwelijken aard. Op de meest aangename wijze heeft ons comité zijn taak gedurende jaren vervuld onder onafgebroken, daadwerkelijken steun van den Prins. Wel bleek ons herhaaldelijk, dat hij met moeilijkheden en teleurstellingen van allerlei aard te kampen had en dat hem zorgen werden bereid van een zijde, waarvan men het tegendeel zou hebben mogen verwachten.

Het ligt niet op mijn weg nader weer te geven, op welke wijze den Prins door de omgeving van de Koningin en van de zijde onzer regeering moeilijkheden in den weg werden gelegd. Hij leed daaronder en al was de Prins dan ook niet volmaakt en begaf hij zich wel in situaties, die hij had kunnen, zelfs had dienen te vermijden, de kleinzielige plagerijen, waaraan hij blootstond, gingen de perken wel zeer ver te buiten. Men ging zelfs zoover, dat men zijn meest toegewijden op allerlei wijze uit zijn omgeving wist te verwijderen en men slaagde er zelfs in zijn geliefde jacht en zijn dagen van volkomen gepaste ontspanning met zijn gasten op Het Loo grondig te bederven.

De Prins heeft zich tegen dit spel van intriges van kleinzielige bedilzucht en van anti-Duitsche gezindheid niet afdoend kunnen verzetten. Dit alles gebeurde onder de oogen der Koningin, die dit duldde en door haar omgeving en haar regeering, die deze plagerijen uitdachten en doorvoerden; door dezelfde lieden, die echter ook weer de Koningin op allerminst waardige wijze tracteerden, als zij voor hun persoonlijke belangen naar hun zelfzuchtigen, bekrompen aard zulks wenschelijk achtten.

Zooveel mogelijk in zijn vrijheid geknot, onder permanent toezicht gesteld o.m. van een vroegeren Hoofdcommissaris van Politie te Den Haag, wiens naam destijds op weinig vleiende wijze werd genoemd in verband met een schandaal, waarin een onzer hoogwaardigheidsbekleeders was betrokken, heeft de Prins onder dit alles zeer moeten lijden. Alleen tot zijn schoonmoeder, de Koningin-Regentes, en de Prinses was een hartelijke verstandhouding, tot de Koningin allerminst. Het is bekend, dat de Koningin bij het sterven van den Prins n i e t aanwezig is geweest. Het schijnt, dat ook in ander opzicht aan zijn ziekte wel wat meer en zorgzamer aandacht besteed had kunnen worden. Een herhaling van de hartkrampen, waaronder de Prins leed, beteekende toch niet anders dan een steeds dreigender gevaar voor zijn leven. De Prins is dan ook in een krampaanval gebleven.

Misschien herinnert de lezer zich de woorden der Koningin, in het openbaar gezegd, dat zij nimmer had geweten, dat de Prins zooveel goede vrienden had gehad en zich zooveel bemindheid had verworven bij allen, die met hem in aanraking zijn geweest. Dit was stellig zoo en algemeen bekend. Alleen de Koningin wist dit niet. Op afdoende wijze had men de Koningin hetzij dit opzettelijk verzwegen, hetzij haar op onverantwoordelijke en afkeurenswaardige wijze voorgelicht. Maar hoe het ook zij, uit zichzelve heeft de Koningin ook in dit opzicht zich nimmer eens een beeld weten te verschaffen van hetgeen leefde onder ons Volk. Van wie deze intriges uitgingen en wie zich bij de verdere verspreiding verdienstelijk meenden te moeten maken, is hier niet aan de orde. Een feit is, dat het spel geraffineerd werd gespeeld. Een feit is ook, dat laster en verdachtmaking daarbij gebruikelijk waren. Het is mij een voldoening geweest, dat ik in enkele gevallen de lasterlijke aantijgingen onomstootelijk heb kunnen weerleggen en daarmede een verdere verspreiding heb weten te verijdelen. Als bijzonder kenmerkend heb ik steeds de omstandigheid gevoeld, dat dit alles in de onmiddellijke omgeving der Koningin mogelijk was. Blijkbaar was ook zijzelve niet in staat, noch bereid, dit lasterlijk streven uit haar naaste omgeving op krachtige wijze te bestrijden. Haar houding gaf integendeel herhaaldelijk blijk van een betreurenswaardig gebrek aan inzicht van 't geen onder zulke omstandigheden een eerste vereischte is. Reeds toen bleek mij, hoezeer de Koningin omringd was door bedenkelijke figuren, die slechts eigen belang beoogden. Tusschen hen en de Koningin was dan ook van een wederzijdsche achting en vertrouwen allerminst sprake. Ieder was erop bedacht de rol te handhaven, die zij nu eenmaal tegenover de wereld buiten den eigen kleinen kring te spelen hadden. Aan den schijn werd het offer der wederzijdsche achting gebracht, waarbij de werkelijke belangen van ons Volk niet eens in aanmerking kwamen. Het was pronk en praal en volksverblinding, waar werkelijke Koninklijke Hoogheid dienden te heerschen.

Omtrent een merkwaardig gesprek, tusschen een Duitsche vorstin en mij ten Paleize Noordeinde gevoerd, zal ik een volgend maal verhalen.

N.

PLUTOKRATEN EN COMMUNISTEN:
VIJANDEN VAN DEN NIEUWEN TIJD. IV

„Deze ghetto-joden zijn betere Franschen dan gij, rechters!"

zoo roept de joodsche advocaat voor de Fransche rechtbank uit.

FRANKRIJKS LIJDENSWEG ONDER HET JODENDOM

Ons vorig artikel besloten wij met de toezegging Blümchen weer het woord te geven. Wij zullen hier en daar nog een greep doen in den vorm van citaten uit zijn beschouwingen betreffende het onderwijs. Het is alles even verbijsterend en weerzinwekkend. Men leze slechts:

„Op de openbare lagere scholen zijn geen joodsche onderwijzers, het salaris is te schraal, maar bij de leiding van dat onderwijs vindt men onze mannen.

In de middelbare scholen van Parijs regelen Joden, zooals Janson-de-Sailly en Condorcet, alles.

Nooit zouden wij toestaan, dat een Franschman les zou geven op de joodsche scholen, dat hij de geschiedenis van Israël zou onderwijzen en onze Heilige Boeken zou verklaren aan de kleine Joodjes. De kleine Franschmannetjes ontvangen les van onze joden en worden gevormd door de joodsche gedachtenwereld.

Let goed op dit verschijnsel, dat in zich den toestand van twee rassen samenvat: in geen enkele fransche familie vindt men joodsche knechten of joodsche bedienden. Al onze joodsche families worden gediend door fransche knechten: h e t m e e r w a a r d i g e r a s g e d i e n d d o o r h e t m i n d e r w a a r d i g e.

Blijf eens staan voor de Rothschild-bank, in de Rue Lafitte, of voor Huize Rothschild, in de Rue Rivoli en Saint-Florentin: U ziet er geuniformeerde politie-agenten, die waken over onzen leider, den meester van Frankrijk. Geen misdaad en geen schokkende gebeurtenis zou hen één oogenblik hun plicht doen veronachtzamen. Het is het symbool van het aan den dienst van Israël gewijde Frankrijk.

Kijk naar een congres van jonge republikeinen, die bijeenkomen. Op het podium, als eeregasten, onze Reinach, Straus en Roubinavitch. De voorzitter, secretaris en sprekers zijn onze joden Hirch, Storra, Levy, Cahen, enz. De jonge inboorlingen luisteren en gehoorzamen.

Kijk naar een bijeenkomst van jonge republikeinsche meisjes: in het comité de joodsche dames Klein en Halbwachs.

En wie presideeren, wie inspireeren en wie leiden de conferenties van de „Annales", het werk van het Vrouwelijk Secretariaat, van de Liga's voor het Vrouwenrecht en voor de vrijmaking der vrouwen, het hoofd van philantropische en paedagogische werkzaamheden, de kweekscholen in Sèvres en Fontenay, alle bijeenkomsten der vrouwenbeweging in Parijs en in de provincie? Onze Jodinnen, onze moderne Judiths, onze toegewijde Esthers: mevr. Cruppi-Crémieux, mevr. Moll-Weiss, mevr. Dick May, mevr. Braunschweig, Mevr. Boas, mej. Marguerite Aron . . . ."

De volgende passage is weer zeer treffend:

„Zoo lezen ook acht en dertig millioen Franschen alleen tijdschriften en kranten, die geleid worden door Joden of m e n s c h e n d i e o n s t o e g e d a a n z i j n; zij leeren hun geschiedenis alleen uit boeken, die onder ons toezicht zijn samengesteld en hun klassieken uit edities die verklaard en toegelicht zijn door onze „schriftgeleerden."

[illegible]al, psychologie, politiek, journalistiek, kunst of geldwezen, alles kennen ze door ons.

En als ze denken, dat ze Fransch bier drinken in een brasserie „Pousset", dan drinken ze in werkelijkheid joodsch bier „in een brasserie Lévy (van de families Lévy, Jacob en Reisel). Of wanneer ze denken, dat hun schepen bewapenen met Fransch geschut, dan koopen ze in werkelijkheid hun kanonnen in een fabriek van Lévy (Commentry).

Hoe zouden de Franschen, die niet in staat zijn de goederen, noodig voor hun stoffelijk leven of de werken, die zij voor hun geestelijk leven behoeven, voort te brengen en te verkoopen, zich zelf kunnen regeeren? Hoe zouden zij het wondermooie land, dat Jahwe voor ons bestemde na de verwoesting van den Tempel, kunnen uitbuiten? Wij hebben de macht in handen genomen."

Met hoeveel klem is van onze zijde, dat wil zeggen van allen, die het wel meenden met hun Volk en Vaderland en die hun tijd, vrijheid, hun gezinsleven, hun bestaan, zelfs hun leven als nationaal-socialist gewijd hebben aan de bevrijding van ons Volk, gewezen op het onheil van een corrupte, verjoodschte pers, van welker invloeden wij ook heden nog slechts ten deele zijn bevrijd!

Wat was het resultaat? Een ambtenarenverbod, een uniformverbod, broodroof en terreur, de bijzondere bescherming van een „bevolkingsgroep", het hier in onze samenleving binnengedrongen Jodendom! Wat Blümchen over de Fransche pers in 1934 ons openbaarde, is evenzeer toepasselijk op onze pers van denzelfden tijd.

Maar wij gaan verder. Hij vervolgt nu:

„Wanneer een ongetrouwde politicus zijn eerzucht aan den dag legt, zooals de jonge Besuard of de jonge Renoult, dan dwingen wij hem met een Jodin te trouwen, en wanneer hij gehuwd is met een Fransche vrouw, dan nopen we hem tot scheiding en daarna tot een huwelijk met een Jodin.

Daar is bijvoorbeeld Baudin, dien wij hebben vooruitgeschoven bij de Marine. Hij heeft zijn Fransche vrouw in den steek gelaten om onze zuster Ochs te huwen, die hem vergezelt bij zijn inspecties van de vloot.

Toen hij zijn intrede deed in de Rue Royale was zijn eerste daad, onzen broeder Schmoll tot advocaat van het ministerie te benoemen.

Ik woonde de zitting bij van de Negende Kamer, waar onze Lévy-Oulmann, terwijl hij eenige Joden uit de onderwereld verdedigde, die versch uit een Russisch ghetto waren aangekomen, zelfverzekerd schreeuwde: „Mijn cliënten zijn goede Franschen; zij zijn even goede Franschen, betere Franschen dan wie ook in deze ruimte!" De inboorlingen-advocaten zoo goed als de substituut en de drie rechters zwegen bij het ondergaan van deze beleediging. Zóó moet men de Franschen behandelen. De tijd van voorzichtigheid is voorbij. Wees moedig broeders, wees onbeschaamd! De overwonnenen buigen het hoofd.

Ook hier bogen zij het hoofd, behalve wij, die, als nationaal-socialisten, van het wanbeheer in ieder opzicht niet langer waren gediend. Ook hier hadden wij soortgelijke Ministers en politici en „captains of industry". Ook al traden hier de Joden niet overal en altijd direct op den voorgrond, in Amsterdam beleefde men toch vier joodsche wethouders en was het aantal joodsche professoren aan de Universiteiten schrikbarend groot.

Dat onder hen nog een arische moordenaar werd benoemd, paste volkomen in dit milieu.

Ook hier hadden wij de relaties van het joodsche margarine-kapitaal met ministers en politieke bonzen; van Mannheimer met Colijn-Trip-van Aalst; van een Daniël Wolf en de Barmats met de partijen; van Gokkers met de heeren van de Spoor, van Krésin met onze captains; van de Roomsche geestelijkheid te Oss en omgeving met den perversen Maupie Zwanenberg — om slechts enkele voorbeelden te noemen. Ook hier beheerschten deze volksvreemde elementen of de menschen, die „hun zijn toegedaan" de pers, de radio, het filmwezen en het tooneel. Ook hier telden wij naast de verjoodschte plutocratie een verpolitiekte kerk, die geldbelangen — uiteindelijk vrijwel uitsluitend joodsche — in bescherming nam. Ook hier telden wij aan onze hoogescholen, op de instellingen voor middelbaar onderwijs, in de kunstwereld en vrijwel op elk gebied, tallooze salon-communisten, die ongemoeid, zelfs aangewakkerd, ons Volk naar welgevallen vergiftigen konden. Ook hier werd zelfs het lafste, het gemeenste en het meest onchristelijke door gezagsdragers van Kerk en Staat op allerlei wijze geduld en zelfs steun verleend, als het maar gericht was tegen het Duitsche broedervolk en het opkomend Nederlandsche nationaal-socialisme maar verdacht kon maken.

In de dagen, dat E.d.D. zich reeds onaantastbaar waande, zooals Blümchen en de zijnen in Frankrijk, verschenen de publicaties van zorgvuldig bijeengegaarde gegevens om te bewijzen, hoe gering de invloed der joden in Nederland eigenlijk was. Wellicht vinden wij eens de gelegenheid om aan de hand van onaantastbare bewijzen aan te toonen, hoe ontzettend groot die Joodsche invloed wel degelijk is geweest. Misschien, dat wij dan tegelijkertijd eens iets naders zullen vertellen over onze salon-communisten, die wij ook hier weer aantreffen in het bekende gezelschap van joden, vrijmetselaars, captains, politici en de rest.

Maar allereerst moet Blümchen ons nog nader onderrichten langs welke wegen een volk feilloos in het moeras wordt gebracht. Dat leert ons de ervaringen in ons eigen land beter doorgronden dan ons zonder zijn lessen mogelijk zou zijn. Hierover dus in een verder opstel.

Np.

SOLDAAT

Dood, verschrikking,
IJzer, vuur,
Rondom hem heen —
Wanneer z ij n uur?
Hij weet het niet . . . .
Hij vecht, hij strijdt
Met àl zijn krachten . . . .
Wat is dan tijd?
Leider en Volk,
Zij riepen hem
Om voor zijn land te vechten,
Hij overwint, hij is Germaan,
Hij laat zich niet meer knechten!
De vijand vlucht,
Doch h ij rukt aan,
Eén met zijn kameraden
De gloed der wapperende vaan
Spoort hen tot nieuwe daden!
Hun kracht is groot,
Zij vreezen niet, noch beven,
Zij weten, al treft hèn de dood
Hun vòlk zal eeuwig leven!

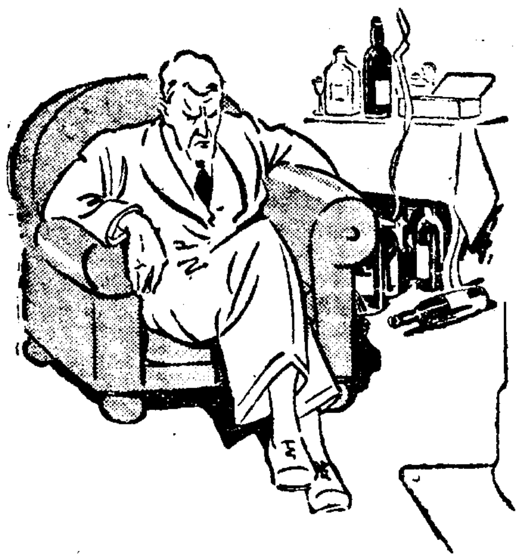
Arnhem *J. E.*

De Roode Paaschnacht

door

SIEGFRIED HINDERDAEL

MR. Johan Hendrik van den Esch knikkebolde bij den haard. Loom en zwaar lag hij weggezakt in zijn fauteuil, licht in het hoofd en met lood in de beenen van den al te rijkelijk gevloeiden wijn, de grocs en de borrels van dezen avond — of liever: nacht, want de vrienden waren tot vier uur gebleven en nog geen tien minuten geleden hadden zij met luidruchtige gebaren afscheid genomen. Mr. van den Esch overwoog met ergernis, dat hij blijkbaar niet meer tegen een goed glas bestand was. Een teeken van ongewoonte door de slechte tijden! Zelfs de overvloedige maaltijd, waarvan hij werkelijk genoten had — met geld en goede woorden was er ook in dezen distributietijd nog wel wat te krijgen — had zijn maag niet het vereischte fundament kunnen schenken om de beproevingen van den velen alcohol met goed gevolg te kunnen doorstaan.

Loom en zwaar lag hij weggezakt in zijn fauteuil....

Maar toch had hij een gezelligen avond gehad. Met een glimlach van voldane herinnering gleed zijn blik over de rommelige tafel, waar de borden en het roomwitte tafellaken nog glansden in het gedempte roode schijnsel van de staande schemerlamp achter zijn rug, waar het zilver nog vonken sproeide en een halfvolle flesch Bordeaux het licht concentreerde tot een donkere bloedstreep. De sigarenkist, waarvan de bodem zichtbaar was en de leege sigarettendoosjes getuigden zoowel van zijn goede connecties onder de winkeliers als van de geanimeerde gesprekken, die hij met zijn vrienden — vrijgezellen als hijzelf — had gevoerd. Over politiek — natuurlijk! Waar menschen in dezen tijd met elkaar praten, vangt het aan en eindigt het met de politiek van den dag, hoogstens afgewisseld door bijzondere strategische beschouwingen, die een militairen deskundige de haren ten berge zouden doen rijzen. En zoo was het dus ook op dezen avond gegaan, de avond van den eersten Paaschdag, dien Johan van den Esch als christen en goed katholiek met bijzondere feestelijkheid had gevierd.

Hij was dergelijke dingen in de laatste jaren wel niet meer gewoon geweest, sinds hij het ouderlijk huis en daarmede de lastige vaderlijke macht van zich had afgeschud en er nu niemand meer was, die hem dwingen kon de weldadige warmte van een bed te verwisselen tegen een al te koele Zondagochtendlucht en de kilte van een vaak onverwarmde kerk. Maar ditmaal waren er andere factoren. De katholieken — meende Mr. van den Esch — moesten zich nauwer aaneensluiten en hun kerk hooghouden, zooals trouwens ook de vele protestantsche sekten deden, tegenover den toenemenden druk der nieuwe stroomingen in Europa: „tegenover den Antichrist", mompelde Johan van den Esch ernstig bij zich zelf. Men moest getuigen, dat men Christen was en zijn geestelijke leidslieden, de bisschoppen, volgde en dat men dus niet gediend was van de methoden, waarmede de nieuwe Heidenen ons volk hadden overrompeld.

Daar hij dus den heelen avond voor zich zelf had gehad en het bovendien een feestdag was, die gevierd moest worden, ondanks de moeilijke tijden, had hij besloten zijn beste vrienden uit te noodigen, om bij hem thuis te eten, en het een en ander te drinken. En zoo waren zij dan alle drie gekomen: de lange Mullenbach, van beroep chemicus en „eeuwig vrijgezel", zooals zij hem noemden, wat volkomen paste bij zijn droge gezegden, terwijl hij echter af en toe met bijtende geestigheden voor den dag kon komen, alsof hij een flesch zoutzuur liet vallen; Joop de Groot, de jonge dichter, bij een klein, maar uitgelezen publiek beter bekend onder z'n schrijversnaam Jacques Le Grand (met hoofdletter L en hoofdletter G); en Mannus Appelboom, het kleine, kwieke kereltje met zijn levendige tong en de groote, nog levendiger handen. Mannus Appelboom mocht op geen enkelen vrijgezellenavond ontbreken, daar hij altijd de nieuwste moppen kende en bijzonder goed op de hoogte was met alle aangelegenheden, die de vrouwelijke sexe betreffen en waarop alle gesprekken op alle vrijgezellenbijeenkomsten tenslotte toch uitdraaien, wanneer het onderwerp „politiek-van-den-dag" uitgeput is. Mannus was overigens geen israëliet, zooals men op het eerste gezicht uit zijn voorkomen, zijn taal en zijn gebaren zou opmaken; hij was al sinds jaren gedoopt en tot het Christendom bekeerd. Johan herinnerde zich nog, hoe de kleine Appelboom hem dadelijk, bij hun eerste ontmoeting al, uitvoerig verklaard had wanneer en hoe hij tot het Christelijk geloof was overgegaan. Het was de krachtige invloed van het katholicisme in Brabant geweest, die hem tot dezen stap had bewogen, toen het jonge Appelboompje uit Amsterdam was overgeplant naar Oss, waar hem door goede kennissen een royale betrekking was aangeboden bij de vleeschfabrieken. Johan had hem toen eenige jaren uit het oog verloren, doch ontmoette hem onlangs toevallig bij Mullenbach en noodigde hem toen terstond uit, ook van de partij te zijn en van zijn ervaringen in het beruchte Oss te vertellen. En die waren niet gering geweest voor een vrijen jongen!

Johan's beide andere vrienden waren niet van katholieken huize. Hij voelde daarin ook niet het minste bezwaar; integendeel, als ruimdenkend Nederlander was hij van oordeel, dat geloofsovertuiging, evenals ras, een zuiver particuliere aangelegenheid is, die men met zich zelf moet uitmaken. Zelfs Jacques Le Grand, die toch eigenlijk communist was — op zijn eigen manier dan altijd — kwam bij Mr. van den Esch over den vloer alsof het zijn bloedeigen broeder was; terwijl Mullenbach tot de gereformeerde kerk behoorde en meer dan eens in heftig dispuut met Johan was geraakt over theologische kwesties en de uitspraken van kerkelijke hoogleeraren, waarin hij zich evenzeer verdiepte als in zijn zuren en basen. Al deze dingen deden echter niets af aan hun onderlinge vriendschap. En slechts op één punt week van den Esch van zijn principiëelen weg af: met N.S.B.-ers, Duitschers en al dergelijk soort landverraders wenschte hij geen omgang en voor dit slag menschen bleef zijn deur gesloten.

ZIJ hadden veel gepraat tijdens dezen langen avond en terwijl Johan, half soezend in zijn luien stoel, hierover nadacht, merkte hij bij zich zelf op, dat zijn vrienden, stuk voor stuk, toch buitengewoon intelligente kerels waren en er in hoofdzaak precies dezelfde meening op na hielden als hij.

Natuurlijk was het gesprek ook bij het onvermijdelijke onderwerp „distributie" beland. „Hoe eerder hier hongersnood komt, des te eerder volgt de algemeene opstand tegen de onderdrukkers", had Jacques verklaard, die in al deze dingen uitstekend op de hoogte was door zijn connecties in links-revolutionnaire kringen. „We kunnen niet beter wenschen dan een volkomen gebrek aan alle levensmiddelen en een absolute Engelsche blokkade. Dat is de eenige weg naar de wereldrevolutie van het proletariaat en de bevrijding!"

Johan en Mullenbach waren het met die wereldrevolutie niet geheel eens geweest, doch Jacques had uiteengezet, dat slechts door een werkelijke revolutie de demokratie tenslotte kon zegevieren. Sovjet-Rusland was daarvan 't tastbare bewijs. Dit gaat in 't begin wel gepaard met eenig lijden en misschien wat bloed, dat vergoten wordt, doch het heilige doel en de bevrijding der arbeidersklasse en van het volk rechtvaardigt deze middelen ten volle. „Ook de geboorte van een kind kost bloed en tranen!" had hij pathetisch uitgeroepen en Johan had heimelijk geglimlacht om zijn plotselinge kinderliefde. „Maar de arbeidersklasse zal er door leven en groeien!" Hij was van tafel opgestaan, had zijn sigaar neergelegd, het glas zachtgouden Moezel in één teug geledigd en toen had hij zijn portefeuille voor den dag gehaald. Johan meesmuilde achteraf om het alcoholische enthousiasme, waarmee hij zijn „Kameraden" had voorgedragen en hij boog zich terzijde naar een smoezelig velletje papier, dat onder een stoel was gevallen.

Werkelijk, het was het gedicht, dat Jacques had gedeclameerd. Johan streek het papier glad op zijn knie en las het nog eens over, waarbij de warme, volle stem van Jacques en het revolutionnaire élan van zijn intonatie nog in zijn ooren weerklonk.

Als de schoven staan geschaard
Wachtende schare
Op het dorsen van de dorstende [schare
Kameraden
Schaar U saam!

Want de zon draalt om weg te gaan
Dralende zon
Op wachtende schare
Dorstende schare
Dorsende schare
Torsende schare
Onder dralende zon
Kameraden!

Naar aanleiding van dit gedicht was het gesprek beland bij het vroeger eeuwige twistpunt: Sovjet-Rusland. Zij hadden hierover vaak de grootste oneenigheid gehad, doch het oordeel van Johan en Mullenbach had zich wel eenigszins gewijzigd, sinds den dag waarop het Roode Leger bondgenoot van Nederland was geworden en de heer Churchill en Hare Majesteit voor de radio hadden verklaard, dat alle volken moesten samenwerken in den strijd tegen de aanvallers.

Het was niet te ontkennen — overwoog Johan peinzend, terwijl hij behaaglijk zijn voeten naar den haard uitstrekte en zich nog een klare inschonk — dat de Sovjets veel goeds gebracht hadden. Misschien was het soms wel wat overdreven, wat Jacques er in zijn dichterlijke fantasie van vertelde — van de opheffing der werkloosheid, de prachtige sanatoria voor ouden van dagen, het tot uiting brengen van den wil van het arbeidende volk, — maar toch.... Alles, wat je tegenwoordig in de kranten over Rusland leest, is uiteraard vijandelijke propaganda, waarvan je niet te veel moet gelooven. Uitroeiing van intellektueelen, misdaden der G.P.U., vervolging van den godsdienst, beestachtige mishandeling van een onderdrukte massa, — kom, kom..., Jacques Le Grand was ook communist, en een buitengewoon geschikte vent, die waarlijk geen intellektueelen zou vermoorden of kerken in brand steken. Integendeel — Jacques had zich meer dan eens laten ontvallen, dat de massa eigenlijk geestelijk drijft op de kleine, intellektueele groep, waarvan zij alle vier ongetwijfeld niet de slechtste vertegenwoordigers waren.

Waar zou het ook heen moeten, wanneer zij er niet meer waren, om de massa te leiden? Wat zou er van de industrie terecht komen, wanneer er geen mannen waren als Mullenbach; wat van den handel, als er geen Appelboomen meer bestonden; wat van het Recht, als alle juristen

uitgemoord werden; en waar zou onze beschaving en cultuur blijven, indien de kunstenaars als Jacques Le Grand uit onze samenleving verdwenen waren?

Neen, dat was een onmogelijkheid en dat kon ook in Rusland niet gebeurd zijn. Daarom moesten wij ook voor dergelijke dingen in ons land zeker niet vreezen. „Nu worden de intellektueelen onderdrukt", had het kleine Appelboompje terecht opgemerkt. „De Nazis zeggen zelf, dat ze tegen het intellekt zijn. De universiteiten worden gesloten. Je mag de waarheid niet meer zeggen. Je mag niet eens meer denken! Maar wacht eens tot het eind van dezen zomer, als de Russen in Berlijn staan; je zal eens zien, hoeveel er dan ook hier verbetert! De gezonde, demokratische invloeden van het Sovjet-systeem houden immers niet voor onze Oostgrens halt. Ook wij in Nederland zullen er de verjongende, bevrijdende werking van ondergaan!"

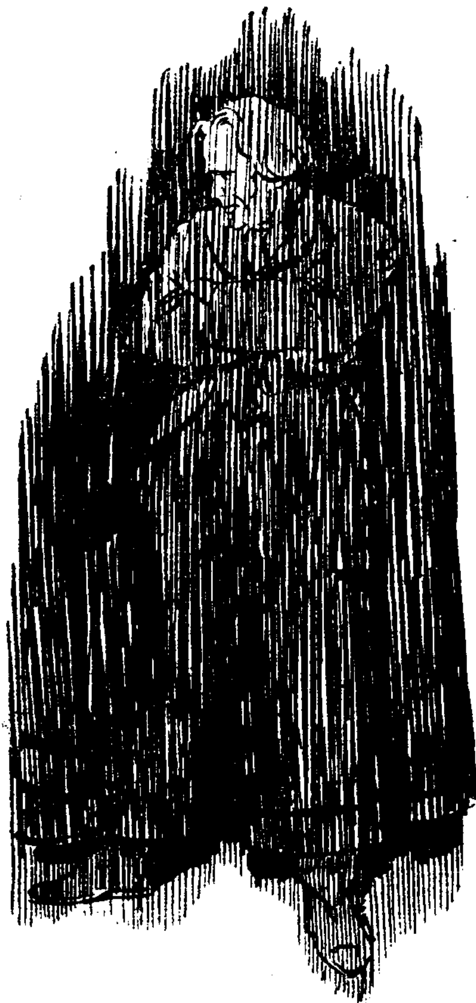
Het was merkwaardig: Mannus stond in deze dingen altijd aan den kant van Jacques, ondanks zijn katholicisme. Had hij gelijk? Of waren die twee wat al te optimistisch in hun opvattingen over het Sovjetsysteem? Johan voelde zich, wat het vraagstuk communisme betreft, nog steeds niet geheel zeker, zelfs nu de Russen de bondgenooten der Engelschen waren geworden en er een duidelijke kentering viel waar te nemen in de richting van een positief Christendom; hij had daarover onlangs nog een uitvoerige uiteenzetting gehoord van de Engelsche radio en de aartsbisschop van Canterbury had eenige weken geleden nog voor de overwinning der Sovjets laten bidden tot den Heer.

Was het zijn „kapitalistische opvoeding" — zooals Jacques 't noemde — die hem hierbij nog parten speelde en hem het anti-kapitalistische Sovjet-stelsel te zwart deed inzien? De Russen waren wel geen West-Europeanen, maar als zij dezen strijd wonnen — en daar was nu geen twijfel meer aan, volgens Radio Oranje — en hun denkbeelden drongen ook tot Nederland door, zouden die dan niet gematigd worden en aangepast aan onze levensopvattingen en onze levenswijze....? Wanneer het communisme hier straks de macht kreeg, zou er dan werkelijk na vijf of tien jaren geen verbetering te bespeuren zijn ten opzichte van ons vroegere demokratische stelsel, dat — men kon het niet ontkennen — toch wel enkele schaduwzijden had getoond....? Johan meende tenslotte van wel, nu hij er eens rustig over nadacht....

PLOTSELING kreeg hij het lichtelijk irriteerende gevoel, alsof iemands blik op hem gericht was. Hij draaide met een ruk het hoofd naar den donkeren hoek bij de lange overgordijnen, waar de scherpe blik vandaan scheen te komen, en het bloed stroomde weg uit zijn verhitte wangen, als verstijfd bleef hij zitten, verlamd door de ontstellende verrassing: in den hoek stond een man, volkomen op zijn gemak, met de handen op den rug gevouwen en staarde hem aan.

Mr. Johan Hendrik van den Esch kon, voor den eersten keer in zijn juristenleven, geen woord uitbrengen. Sprakeloos boog hij zich voorover om het schemerduister in het vertrek met de oogen te kunnen doorboren, terwijl zijn onderkaak, in grenzelooze verwondering, neerzakte.

De man in den hoek sprak geen woord. Een vluchtige glimlach scheen over zijn gezicht te zweven; een gezicht, waarvan men slechts

„....in den hoek stond een man...."

zeggen kon, dat het niets opvallends had, doch uiterst sympathiek aandeed en dadelijk het vertrouwen wekte, dat kinderen er toe zou brengen hun handje in de veilige beschutting van zijn groote hand te leggen. Hij scheen van ongeveer middelbaren leeftijd te zijn en nu Johan over den schok van zijn eerste verbazing heen was en zijn aandacht ook aan andere détails kon wijden, bemerkte hij, dat de lange gordijnen achter de gedaante wazig door zijn kleeren heenschemerden, alsof zijn lichaam en zijn kostuum van plastischen nevel vervaardigd waren.

„Wie bent u....? Hoe komt u hier....?" barstte Johan tenslotte los, toen hij zijn zenuwen weer eenigszins meester was.

De man kwam enkele schreden naderbij.

„Men noemt mij met verschillende namen," klonk zijn stem helder en melodiëus, maar met een ondertoon van lichte geamuseerdheid en hij had een tinteling in zijn oogen, alsof hij zich innerlijk vroolijk maakte over de gedachte van den jurist. „Gij, als katholiek, zoudt mij uw Engelbewaarder kunnen noemen... Als ge mij gaarne een naam wilt geven, kunt ge mij bijvoorbeeld met Vergilius aanspreken."

Mr. van den Esch richtte zich op in zijn fauteuil. Een oogenblik schoot de gedachte door zijn brein, dat hij droomde onder den invloed van de vele glazen wijn en den goeden, ouden Bols, maar nu voelde hij, dat hij klaar wakker was en dat de verschijning een verontrustende realiteit bezat. Dat wil echter niet zeggen, dat de jurist nu alweer even helder en nuchter van geest was, als wanneer hij een beklaagde voor zijn rechters verdedigde. De gedachten tolden ongrijpbaar en verward als een kermis in zijn brein rond en hij was nog niet in staat, rustig en logisch te denken, zooals hij gewoon was. Beleefd, uit de kracht van een jarenlange gewoonte, kwam hij overeind uit zijn leunstoel en bood zijn zonderlingen bezoeker met een handgebaar een zetel tegenover hem aan.

„Gaat u zitten", stamelde hij, zich zelf nog niet volkomen beheerschend. „Kan ik u met iets van dienst zijn?"

De vreemdeling nam plaats en was nu zoo stoffelijk en tastbaar geworden, dat Johan den onweerstaanbaren indruk kreeg, dat hij voor den gek gehouden werd, of dat de alcohol hem toch al te zeer van zijn normale zinnen had beroofd.

„Neen," antwoordde de ander op Johan's vraag, „integendeel, ik gevoelde mij verplicht u antwoord te geven op uw vragen."

„Maar.... maar ik heb u niets gevraagd.... En ik heb ook niets te vragen," bracht Johan er verwonderd uit. „Wat bedoelt u eigenlijk?"

„Ik wil antwoord geven op de vragen, die gij uzelf hebt gesteld," glimlachte de bezoeker. „En ik doe dat, omdat ge het waard zijt, omdat ge een oprechte en eerlijke zoeker zijt naar den goeden weg. Ge hebt u immers afgevraagd, of de weg naar een betere toekomst niet ligt in een vorm van het communisme, verkregen door een overwinning van het huidige Sovjet-systeem. Ge hebt daaraan verbonden de voorstellingen, die ge onwillekeurig hebt opgebouwd uit het materiaal van uw omgeving, van het volk, waartoe ge behoort en van uw opvoeding."

Johan begreep hem niet geheel, maar luisterde zwijgend. Hij was opnieuw volkomen in verwarring gebracht door het opvallende feit, dat de vreemdeling scheen te weten, waarover hij het laatste halve uur had zitten denken.

„Ge hebt de beste oplossing meenen te vinden, onder de huidige omstandigheden, in een overwinning van het Sovjet-systeem op den levensvorm, zooals het Duitsche volk zich dien gekozen heeft," vervolgde zijn bezoeker, nu op ernstigen toon. „Ik ben gekomen, om nu uw idee in haar verwezenlijking te toonen. Meer mag ik niet doen. De gevolgtrekkingen moet u zelf maken. Anders heeft het weinig zin."

Wederom vatte Johan de beteekenis van zijn woorden niet ten volle, maar hij vroeg toch: „Hoe zoudt u mij het communisme in Nederland willen laten zien? Het is hier nog niet. En u kunt mij toch niet meenemen naar Rusland?"

„Ook dat zou ik kunnen," verklaarde Vigilius rustig, „maar mijn middel is beter: ik zal u uw om...ving toonen, zooals zij er vijf jaren na de overwinning der Sovjets uit zal zien. De macht die mij verleend is, is groot!" lachte hij, toen de trekken van ongeloof op het gezicht van zijn gastheer onmiskenbaar werden. Hij sprong met een lichte beweging overeind. „Kom!" sprak hij, op een toon, die elke tegenspraak bij voorbaat uitsloot, „volg mij!"

JOHAN was eveneens opgesprongen, gehoor gevend aan de suggestie van den vreemdeling, die hem plotseling geheel had vervuld en elke andere gedachte had verdrongen, zoodat hij zelfs voor een onderdeel van een seconde zijn scherp opmerkend bewustzijn scheen te hebben verloren. Hij wilde de deur voor zijn bezoeker openen, doch kon de kruk niet omlaag krijgen. Nogmaals drukte hij uit alle macht op de kruk, doch zij bewoog niet. In een gemengd gevoel van verwarring en heimelijke onrust over iets, dat niet in den haak was, terwijl hij niet wist, wát er precies mankeerde, wendde hij zich tot den ander, die zijn pogingen glimlachend stond gade te slaan en nu opmerkte: „In dezen toestand kunt ge dat niet; uw lichamelijke kracht ontbreekt, maar die hebben we nu ook niet noodig." En toen pas drong het tot Johan's bewustzijn door, wat er gebeurd was en in stomme verbazing bekeek hij zich zelf: een wazige wolk, waarvan alleen het hoofd en de schouders vorm schenen aangenomen te hebben. En in den fauteuil onder de schemerlamp, waaruit hij zoojuist was opgestaan, lag languit het lichaam van Mr. Johan Hendrik van den Esch, blijkbaar in diepen slaap en zacht snurkend door den half opengevallen mond.

„Kom mee!" herhaalde Vergilius. „Gij zult nog aan veel zonderlinger dingen moeten wennen." En met een snelle beweging, die Johan volkomen onverklaarbaar voorkwam en die in niets geleek op loopen, rijden of vliegen, stonden zij buiten op de besneeuwde straat, waar April zijn grillen ten toon spreidde en natte grijze vlokken uit den donkeren nachthemel de moddersporen van het verkeer aan het oog trachtten te onttrekken.

Zij gleden snel door de verlaten buitenwijken naar het centrum toe. De enkele voorbijgangers, die zij ontmoetten — grauwe, ineengedoken, havelooze gestalten, die dicht langs de huizen schuifelden — schenen hen niet op te merken. Misschien was het te donker op straat, omdat de lantaarns niet brandden, hoewel Johan zelf tot zijn verwondering alles duidelijk kon zien, waarop hij den blik richtte, alsof zijn oogen zelf licht uitstraalden.

De gracht, die zij volgden, kwam uit op het groote plein, waar Johan zoo vaak met zijn vrienden bij borrel of koffie gezeten had, waar de kleine cabarets tot een genoeglijken avond noodigden en waar hij in den schouwburg genoten had van Shakespeare en Shaw. Op dit plein brandde de straatverlichting, zoodat Johan de geheele omgeving gemakkelijk kon ov...

....en gaf den langen, uitgeteerden man een geldstuk....

Het plein was op een of andere manier in zijn uiterlijk veranderd. Bij scherper toezien bemerkte Johan, dat het aan tallooze kleinigheden lag, die echter het geheele beeld hadden gewijzigd: de huizen en restaurants zagen er vervallen en verveloos uit; de grove planken bedekten hier en daar de gebroken étalagevensters; de meeste winkels en de bekende gezellige eethuizen waren gesloten; slechts de bioscoop om den hoek was verlicht en groote plakkaten in schreeuwende kleuren verkondigden, dat hier de film der nationale revolutie „Opstand van het Proletariaat" liep. Op het plein was het ook drukker dan in de zijstraten, waar zij vandaan kwamen. Overal slenterden bedelaars, hoewel het bedelen verboden was en streng gestraft werd, maar zij drongen zich behoedzaam tegen de voorbijgangers aan en fluisterden hun verklaring: „Ik ben nooit tegen het communisme geweest, meneer. Ik heb zelf in een fabriek gewerkt, maar toen werd ik ziek en kreeg ontslag." Johan hield den pas in en gaf den langen, uitgeteerden man, die zelfs onder den lichten last van zijn dunne, versleten jas ineen scheen te

zinken, een geldstuk. De bedelaar had echter geen geluk; een man in burger, waarschijnlijk een beambte der geheime politie, pakte hem in zijn kraag en sleurde hem onmiddellijk mee. „Die gaat naar een dwangarbeiderskamp in Siberië. Ge zult hem wel niet meer terugzien," meende Vergilius.

„Waarom?" vroeg Johan. „Omdat hij bedelde?"

„In de eerste plaats omdat hij tot die vervloekte intellektueelen en burgers behoort," legde zijn begeleider uit. „Ik begrijp echter niet, dat ge hem niet herkende, of wilt ge niet met hem spreken in zoo'n toestand?"

„Ik begrijp u niet.... Ik ken maar één bedelaar, die elken Donderdag bij ons aan de deur komt...."

„Hij behoorde anders tot uw beste vrienden, Mr. van den Esch! Zijn naam is Leo Mullenbach, hij was gereformeerd en onder uw kennissen van vroeger bekend als de eeuwige vrijgezel."

Johan was ontsteld blijven staan. „Mullenbach....?" Het was hem inderdaad opgevallen, dat er iets bekends was in de gestalte, in de trekken en in de stem van den bedelaar. Maar dat was toch onmogelijk...." Mullenbach is niet zoo oud; dit was een man van tegen de zestig....," mompelde hij.

„Hij is zevenendertig jaar oud. Vijf jaar geleden, op uw kamer tijdens het paaschdiner, had uw vriend Mullenbach pas zijn twee en dertigsten verjaardag gevierd."

„Maar.... hoe komt hij dan in vredesnaam hier terecht, als bedelaar....?" Johan was ontroerd, vooral door het feit, dat hij zijn ouden vriend niet herkend had, omdat de laatste vijf jaren hem zoo sterk hadden aangegrepen.

„Dat heb ik u al verteld," verklaarde Vergilius. „Hij komt uit een kapitalistische bourgeoisfamilie en was dus al dadelijk verdacht. Bovendien hield hij vast aan zijn christelijke overtuiging, wat in tegenspraak is met de proletarische wetenschap en hem openlijk als reactionnair stempelde. Zulke lieden zijn in onze nieuwe communistische samenleving niet te gebruiken. Er loopen er hier trouwens nog verscheidene rond als hij, maar binnenkort wordt groote schoonmaak gehouden." Johan moest toegeven, dat de beschaafde spraak van velen dezer bedelaars hem al was opgevallen. Doch alle gestalten, die zij in de vuile modder-sneeuw zagen voorbijgaan, liepen gebukt, de blikken naar omlaag gericht en snel en haastig voortschuifelend, de lichtplekken der straatlantaarns vermijdend, grauw en kleurloos, als een troep beweeglijke ratten op zoek naar voedsel.

JOHAN'S zonderlinge metgezel was zwijgzaam; slechts een flauw glimlachje zweefde om zijn mond, wanneer hij Johan tersluiks opnam en af en toe gaf hij een kort, ongevraagd antwoord op de onuitgesproken gedachten, die het bewustzijn van Mr. van den Esch voortdurend bestormden. Hij trok Johan met zachten drang bij den arm mee. „Kom!" drong hij aan. „Ge zijt vanmorgen immers weer eens naar de mis geweest, al waren de eigenlijke redenen daartoe niet geheel zuiver! Maar gedeeltelijk toch, omdat het een feestdag was, omdat op het Paaschfeest de Herrijzenis uit het graf herdacht wordt. Ha! ha!" Hij grinnikte smadelijk. „In onze Sovjetmaatschappij verrijzen de lijken niet meer uit hun massagraven, Mr. van den Esch, dat kan ik u verzekeren! Wij doen tegenwoordig dan ook niet meer aan dergelijk kerkelijk volksbedrog, maar het Commissariaat van Publieke Voorlichting geeft vanavond een instructieve bijeenkomst in de vroegere Sint Pieterskerk, met medewerking van den Nederlandschen Godloozen Bond."

Het interieur der kerk was wèl veranderd!

Het was niet ver naar de Pieterskerk, waar Johan ook zijn laatsten Paaschdienst had bijgewoond, en zij bewogen zich voort met een onbegrijpelijken spoed. Johan deed niet de moeite goed naar een verklaring hiervan te zoeken. Zijn gedachten waren nog al te zeer vervuld van hetgeen hij vernomen had en het duizelde hem, alsof hij een slag op het hoofd had ontvangen. Willoos liet hij zich leiden door zijn metgezel, die nu den pas inhield bij den helder verlichten ingang der kerk, waarvoor een dichte menigte zich verdrong. Het voorportaal was minstens even vol met menschen als in den tijd dat de bisschop zelf hier nog in vol ornaat temidden der bloemen de plechtige godsdienstoefening leidde, waarbij de wederopstanding van Christus uit den dood werd herdacht.

„Ge moet u daarover niet verbazen," sprak Vergilius plotseling, die Johans verwondering over dit feit blijkbaar had doorzien. „De propagandaleiding der Nederlandsche Sovjets is praktisch: elke bezoeker van het Godloozen Museum ontvangt gratis een bord erwtensoep na afloop van de vergadering; er zullen duizenden belangstellenden komen!"

Zij drongen door de menigte heen naar binnen. Het interieur der kerk was wèl veranderd, sinds Johan hier den laatsten keer was geweest. De beelden der Heiligen, de schilderijen die den kruisweg van Jezus uitbeeldden en alles, wat maar eenigszins aan den katholieken eeredienst kon herinneren, was verdwenen. Daarvoor in de plaats hingen dwars door de kerk groote spandoeken, die de bekende leuzen verkondigden, die Johan zoo dikwijls uit den mond van Jacques had vernomen. De afbeeldingen van den kruisweg waren vervangen door een reeks levensgroote caricaturen van God, van Maria, van den paus, van pastoors en nonnen. De biechtstoelen had men vertimmerd tot uitstalkasten, die in statistieken met enorme cijfers aantoonden, hoeveel de kerken vroeger kostten, welke winsten de kapitalisten uit de opbrengst der kloosters haalden en hoe de misdaad in een door den godsdienst geleid volk hand over hand toenam. Het sjofele volk verdrong zich nieuwsgierig voor de fel verlichte propagandakasten. „Laat u niets wijsmaken! Denk zelf na!" luidde het opschrift boven een plakkaat, waarop een aantal vragen en wetenschappelijke verklaringen was afgedrukt: „Hoe kon Jezus Christus over het water loopen, zonder weg te zakken? Dat is in strijd met de zwaartekracht!"; „Hoe kon Jezus duizenden menschen voeden met enkele brooden en visschen? Dat is in strijd met de wetenschap der kalorieen en vitaminen!"; „De geschiedenisdeskundigen hebben bewezen, dat de aarde niet in zes dagen is gemaakt, zooals de kerk beweert. De kerken liegen dus!"; „Hebt gij God wel eens gezien? Wij ook niet!! Geloof, wat gij met uw eigen oogen ziet!!"

Johan's aandacht werd getrokken door den voorzitter van den Nederlandschen Godloozen Bond, die het podium had beklommen, op de plaats, waar vroeger het altaar had gestaan en die nu de bijeenkomst opende met een schallende toespraak, waarin Lenin, Stalin, Louis de Visser en David Wijnkoop geprezen werden als de bevrijders der Nederlandsche arbeidersklasse. Vóór den spreker van hedenavond, die een wetenschappelijk referaat zou houden over den waanzin van het paaschfeest en de onmogelijkheid om als lijk uit een graf op te staan, zou pg. Le Grand echter eenige proletarische verzen voordragen.

Johan keek verrast op bij het hooren van den naam. Om de lippen van zijn metgezel merkte hij weer 't glimlachje van fijnen spot, waarmee deze het geheele gebeuren blijkbaar beschouwde. Johan ergerde zich over hem; hij had eerst in de oogen van dezen zonderlingen Vergilius een geestelijke ruimte meenen te lezen, die hij in stilte bewonderde, maar dit ging over de schreef, hierbij kon men als man van karakter niet glimlachen. Was zijn begeleider een karakterlooze slappeling, die zich tenslotte overal bij neerlegde? Vergilius scheen Johan's gedachten te hooren, want hij keerde zich plotseling terzijde en zijn heldere oogen glinsterden van een humor, dien Johan niet vatte. „Neen, dat is niet het geval," antwoordde Vergilius, „maar ik heb u al gewaarschuwd, dat ik geen verklaringen geef: de gevolgtrekkingen moet ge zelf maken!"

Op het podium verscheen Jacques Le Grand...

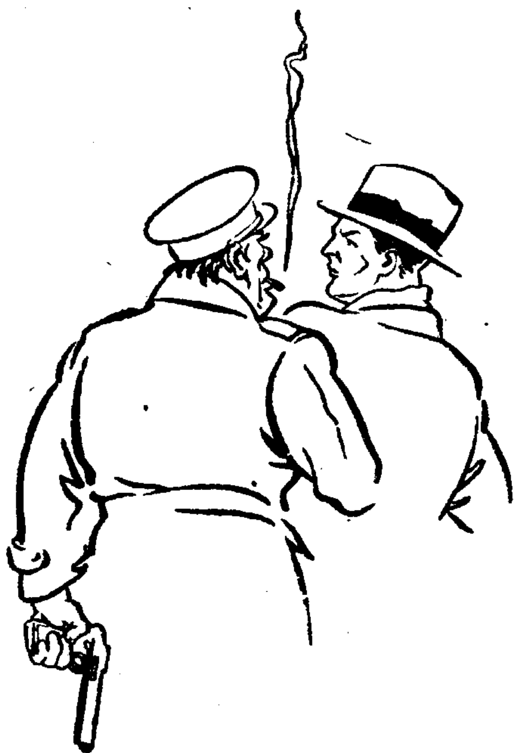
OP het podium verscheen Jacques Le Grand, de dichter van het proletariaat. Hij zag er slecht uit: bleek, mager, met slordig neerhangend haar en een vuil boord; dingen, die Johan niet goed kon uitstaan. Zijn gedachten gleden terug naar dien avond, vijf jaar geleden, toen Jacques bij hem thuis zijn „Kameraden" had voorgedragen; de jongen was er werkelijk niet op vooruitgegaan, ondanks zijn semi-officiëel ambt van volkspoëet. Zijn verzen bleken echter nog op het zelfde cultureele peil van vroeger te staan en Johan kon ook nu een gevoel van onzekerheid niet onderdrukken, toen Jaques zijn declamatie aanving met zijn laatste opus „De Waarheid":

Per auto over het asfalt
gewiegd
als in een boot op 't water
automaties gewogen
maar te licht bevonden
want als een paal boven water
staat de Waarheid
pal.

Een paar Komsomols naast Johan vonden het blijkbaar mooi, want zij applaudisseerden heftig. Vóór Jacques aan zijn tweede vers begonnen was, had Johan zich echter al omgekeerd en nu was hij het, die Vergilius met een kortaf „Kom!" verzocht, de vergadering te verlaten. De Roodgardist in het portaal, die hun toegangsbewijzen terugnam, wees hen er dringend op, dat zij nu ook niet voor de soepuitdeeling in aanmerking kwamen.

„Ik heb er genoeg van!" gromde Johan, toen zij buiten stonden. „De ellende en de leegheid van dit volk kan ik niet verdragen. Breng mij weer terug naar den tijd vóór vijf jaren, toen wij nog...."

Hij werd in de rede gevallen door een man in een lange leeren jas, die Johan en Vergilius reeds eenigen tijd in de gaten had gehouden, daar zij door hun kleeding en de ondefiniëerbare, maar duidelijke teekenen van beschaving terstond opvielen onder de andere Sovjetburgers.

„Mee naar het bureau!"

„Wat zijn dat voor reactionnaire smoesjes!" grauwde de vreemdeling, die zich als een agent der geheime politie legitimeerde. „Mee naar het bureau! Daar weten we wel raad met zulk tuig als jij!" Hij greep den verschrikten Johan ruw bij den arm, terwijl hij met de andere hand een grooten revolver voor den dag haalde. „En die maat van je....," wendde hij zich tot Vergilius, „ook mee! En gauw wat! Vuile provocateurs!"

De ongerustheid van Johan over den afloop van deze onverwachte arrestatie werd echter spoedig weggenomen. Zoodra het drietal een der donkere zijstraten had bereikt, waar in de verte het roode licht van een politiebureau zichtbaar was, keerde Vergilius zich kalm en zwijgend naar den agent. Deze scheen hierdoor plotseling zoozeer van zijn stuk gebracht, dat zijn armen langs zijn lichaam neervielen, de revolver plofte uit de als verlamde rechterhand in de modder en langzaam zakte de man, wezenloos voor zich uit starend, in elkaar.

„Blijf een half uur lang liggen en sta dan op," beval Vergilius den versuften politieman en hij vervolgde zijn weg, alsof er niets gebeurd was.

„Breng mij terug naar vroeger," smeekte Johan opnieuw, doch zijn metgezel schudde het hoofd en verklaarde, dat het oogenblik daartoe nog niet gekomen was en dat hij eerst nog met een andere zijde van het Sovjet-leven kennis moest maken.

Zij waren inmiddels op hun schreden teruggekeerd en naderden nu het reusachtige Carlton, dat tegenwoordig echter Moskou-Hotel heette. De geheele gevel was helder verlicht, zoodat de groote Sovjetster boven het bordes en de in gouden letters geschilderde spreuk „Proletariërs aller landen, vereenigt u!" terstond in het oog vielen. Lakeien renden af en aan om de toestroomende gasten te helpen, die in hun automobielen voor de breede trappen arriveerden.

.... het reusachtige Carlton, dat tegenwoordig Moskou-Hotel heette.

„De Sovjets vieren Paschen", glimlachte Vergilius.

Het geheele tooneel voor het hotel deed Johan denken aan de groote feesten uit zijn studententijd en de jaren van zijn juristenpraktijk van voor den oorlog; slechts met dit verschil, dat op het witbesneeuwde plein voor den ingang tallooze grijze figuren van vrouwen en meisjes slenterden, kinderen soms nog, bemerkte Johan, in versleten mantels, afgetrapte schoentjes, waar telkens het ijswater doorheen sijpelde, maar toch nog in een hopelooze poging om door een kaal bontje, hooge hakken, vuurrood geverfde monden of verleidelijke filmsterblikken jonger en frisscher te schijnen dan de afgrijselijke werkelijkheid van dichtbij.

„Ze hebben honger," vergoelijkte Vergilius de onuitgesproken bittere aanklacht van Johan, maar ditmaal ontbrak de lichte humor in zijn stem en zijn oogen waren hard. Johan huiverde. „Zal men ons toelaten?" informeerde hij, om zijn gedachten een andere wending te geven.

„Onze kleeren vervangen de introducties", stelde Vergilius hem gerust en Johan zag nu tot zijn verbazing, dat zij beiden gekleed waren in de fraaie uniformen van majoors van het Nederlandsche Roode Leger.

„Hoog genoeg in rang om binnengelaten te worden en laag genoeg om onbekend te kunnen blijven," meesmuilde Vergilius.

ZIJ betraden de vestibule. Onderdanig namen de bedienden hun overjassen en uniformpetten in ontvangst en wezen hen den weg naar de groote zaal.

Het was er rumoerig en overvol. Blauwe wolken sigarettenrook vermengden er zich met de geuren van wijn en spijzen, waarmede de tafels overladen waren. Het geheele gezelschap scheen al flink onder den invloed te zijn. Luidruchtige gesprekken met zwaaiende armgebaren aan de eene tafel wisselden af met dronkemansgelach en brallende liederen van allesbehalve nuchtere mannen en vrouwen aan een andere.

„Is 't hier een joodsch feest?" vroeg Johan, die met een zekeren afkeer de zaal rondkeek. Zij namen beiden aan de bar plaats en bestelden wodka, omdat dit nu tot den goeden toon behoorde. Johan zag bijna uitsluitend joodsche heeren om zich heen. Onder de aanwezige vrouwen, meestal tamelijk jonge meisjes met het voorkomen en de kleeding van demi-mondaines, was het percentage jodinnen veel kleiner.

„Is het hier een joodsch feest?" vroeg Johan....

Vergilius gaf geen rechtstreeksch antwoord op zijn vraag, doch merkte als terloops op: „De kinderen Israëls vormen een intelligent ras. Zij weten zich aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden. En zij verliezen hun doel niet uit het oog."

„Ras is onzin." Johan haalde de schouders op. De barkeeper, een der weinige niet-joden in de zaal, schoof hun twee glazen toe. De band op het podium zette het laatste voortbrengsel uit het brein van een muzikalen jungle-bewoner in met de opzweepende rhythmiek van den tam-tam uit de oerwouden der Nyam-Nyam. De kinderen Israels begonnen te trillen als een ketel op het kookpunt. „De oorspronkelijke rassen zijn door al de eeuwen heen al zoo met elkaar vermengd, dat er geen grenzen meer te trekken zijn," ging Johan voort, doch zijn metgezel vond het niet noodig, hierop te antwoorden, daar hij wel bemerkte, dat Johan reeds bezig was met zijn eigen gedachten te argumenteeren. „Ras kan hoogstens nog betrekking hebben op een gemeenschappelijke overtuiging: het universeele katholieke ras bijvoorbeeld, zooals onze paus het indertijd heeft uitgedrukt."

De gasten, die zich nog tot dansen in staat gevoelden, waren opgestaan en hadden zich een dame gegrepen. Verhit en transpireerend schokten zij over het parket, graaiend in de dunne kleeren van hun partners, sommigen zwoegend als sleepbooten met een tienduizendtonner, anderen glijdend en buigend, alsof zij met olie gesmeerd waren, in krampachtige pogingen om toch vooral de aandacht te trekken. Jonge joodjes met geplakte haren en vettige ouderen in slobberige smokings gleden en schokten en zwoegden voorbij, allen duwend en dringend, waar hun overprikkelde zinnen een arm, een been of een lichaam meenden te bespeuren, de dikke lippen half vaneen en zwaar snuivend door de opengesperde neusgaten, als honden in den paartijd.

Johan kreeg een gevoel van walging en draaide zich om op zijn kruk. Zijn gezicht stond strak. „Zulke dingen kwamen bij ons ook voor," mompelde hij in een poging tot zelfverdediging. „De geest is vaak gewillig genoeg, maar het vleesch is zwak."

„Hier is het omgekeerd," merkte zijn metgezel droogjes op. „Het vleesch is gewillig en de geest is zwak. En wat vroeger ook wel voorkwam is nu systeem geworden. Wat ge hier ziet, zijn de officieele cultuurdragers van het Nederlandsche Sovjetproletariaat: ambtenaren, politieke leiders, bestuurders der vakvereenigingen, bekende letterkundigen en kunstenaars.... Die kleine zwarte heer, die daar juist een dame naar boven begeleidt, is de nieuwe burgemeester van Wijnkoopgrad, het vroegere 's-Gravenhage. Herkent ge hem niet?"

Johan wierp met tegenzin een vluggen blik naar de lift, waar een geuniformde piccolo een heer en een dame ontving. Dien heer had hij inderdaad meer gezien: het kroezige zwarte haar, de vorm van het oor.... Toen de burgemeester zich omkeerde en met een vettigen grijns over zijn breeden mond bij de vrouw steun zocht voor zijn zwaar lichaam op de wankelende korte beentjes, herkende Johan zijn ouden vriend Mannus Appelboom.

„Hij heeft promotie gemaakt, niet-waar?" zei Vergilius.

Johan was opgestaan en beduidde hem, dat hij niet langer in deze omgeving wenschte te blijven. De ander liet zich eveneens van zijn kruk glijden. Vijf minuten later stonden zij op straat.

Johan liep zwijgend voort, het hoofd licht gebogen en den mond samengeknepen. En zijn metgezel scheen het niet noodig te vinden, zijn gedachten te onderbreken.

Toen zij in een der verlaten zijstraten waren gekomen, barstte Johan echter los: „Is het nu nog niet genoeg? Moet je me nog verder voortsleepen door deze hel?.... Vergilius, maak er in godsnaam een eind aan!"

Vergilius legde met een vertrouwelijk gebaar zijn hand op Johan's schouder en zijn stem klonk als van een ouden vriend: „Het was niet voor mij, Johan, dat ik je heb meegenomen. Het was voor jezelf. Ik wist.... maar jij fantaseerde....! Je hebt nu inderdaad genoeg gehad. Ik zal je weer thuis brengen."

Johan voelde zich opgelucht bij deze aankondiging. Maar plotseling aan de zonderlinge situatie denkend, waarin hij verkeerde, vroeg hij: „Hoe kom ik weer terug? Er zijn vijf jaren voorbijgegaan... En ik heb geen sleutel...."

Het drong nu ook tot hem door, dat hij eigenlijk niet meer liep, doch snel boven de besneeuwde straat voortzweefde en toen hij den blik naar omlaag sloeg, bemerkte hij, dat zijn beenen en onderlichaam onzichtbaar geworden waren en dat zijn borst verevloeid was tot een nevelachtige massa. Het stralende licht in zijn oogen was ook weer teruggekeerd en het danste als een ronde lichtplek op de muren der huizen, wanneer hij er den blik op vestigde.

„Maak je maar niet bezorgd," hoorde hij nog de vaste stem van Vergilius naast zich. „Je bent dadelijk weer thuis."

En bijna op hetzelfde moment scheen zijn klaar bewustzijn te vervloeien als in een narcose. Het duurde ditmaal langer dan het uiterst korte oogenblik, voordat hij uit zijn fauteuil was opgesprongen om Vergilius te volgen, doch daarna was hij ook terstond weer klaar wakker. Hij zat in zijn gemakkelijken zetel onder de schemerlamp en niets duidde op het zonderlinge avontuur, dat hij had doorgemaakt. Opnieuw woelden zijn gedachten door zijn hoofd, ongrijpbaar, niet te ordenen door zijn wetmatig juristenbrein. Was hij in slaap gevallen en had hij gedroomd? Neen, dit was geen droom. In zijn droomen was hij nooit zoo wakker geweest, als tijdens deze zonderlinge sensatie, waarbij zijn helder denken, zijn scherp onderscheidingsvermogen en zijn door de academische studie gevormde ijzeren logica hem geen moment in den steek hadden gelaten.

Maar hij had nu geen tijd meer, zich hierover te verwonderen. Buiten tinkelde de toren zijn wijsje voor het heele uur en de klok in de gang liet haar bronzen stem hooren. Het was zes uur in den morgen van den tweeden Paaschdag en als hij nu voortmaakte, kon hij nog juist op tijd de vroegmis halen....

(Vervolg van pag. 6)

HET LEEGE WERELDDEEL

minder dan £ 250 millioen uitgetrokken en ook nu vochten zijn beste zonen in Lybië, in Griekenland en op Kreta, zoodat er ook nu reeds weer ruim 31.000 sneuvelden, nog voor de strijd in Oost-Azië uitbrak. Maar het wist in ruil voor deze zelfopoffering en de medewerking voor het groote doel dan ook te kunnen rekenen op den steun van het machtige Britsche moederland. Het was daar zoozeer van overtuigd, dat nog in het voorjaar van 1941 de Australische gezant te Tokio meende te moeten opmerken, dat het een misverstand was, te meenen, dat Australië tot den Pacific behoorde — het maakte deel uit van de Europeesche levensruimte!

Langen tijd ging het goed. Maar nu niet meer. Japan staat, na de bliksemsnelle verovering van alle verdedigingslinies, voor de deur. En de eenige grendel op de deur, het versterkte Port Darwin, maakt een blikkerigen indruk nu het imposante Singapore als een sigarenkistje werd opengedrukt. Australië behoeft zich geen illusies meer te maken. Tojo, de Japansche minister-president, heeft het reeds duidelijk gezegd: het land heeft te kiezen — of vreedzame samenwerking met Japan, of het lot, dat ook ons Indië ten deel viel. Veel tijd om nog na te denken over de keuze heeft het niet. Want op den dag dat de Japansche vloot de omsingeling voltooid heeft — eerder een kwestie van dagen dan van weken — is de termijn, de laatste termijn verstreken. Daar kan geen Mc. Arthur, de eerste Amerikaansche generaal in de geschiedenis van het Britsche rijk, die op Britschen bodem Britsche troepen onder zijn bevel krijgt, iets aan veranderen. Evenmin zal de kwestie of de heer Casey nu Australisch gezant is te Washington of Britsch minister te Cairo, alle herrie tusschen Churchill en Curtin ten spijt, eenig gewicht in de schaal leggen. Want de koerswijziging in de richting Amerika, nu het door Engeland zoo bitter in zijn verwachtingen werd teleurgesteld, komt te laat. En in Canberra zou men verstandiger doen, indien men, inplaats van zich blind te staren op de mogelijkheden van het land der onbeperkte mogelijkheden, eens een atlas opensloeg om te zien, dat de afstand tusschen de beide landen niet minder dan 14.000 kilometer bedraagt. Ongeacht het feit, dat de groote heer van het Witte Huis nog wel andere zorgen dan alleen Australië aan zijn hoofd heeft.

WELKE plannen Japan heeft ten opzichte van Australië valt thans nog niet te beoordeelen. Op den duur zal de overweging, dat het hier een nagenoeg onbevolkt, doch vruchtbaar gebied met veel bodemschatten, in een grootendeels geschikt klimaat betreft, ongetwijfeld gewicht in de schaal leggen. Japan heeft aan dergelijke gebieden groote behoefte. In de naaste toekomst zullen in hoofdzaak militair-strategische belangen een rol spelen. Voorkomen moet worden, dat Australië kan worden gebruikt als een springplank voor eventuele Anglo-Amerikaansche offensieve operaties. Daarbij moet het land tevens worden uitgeschakeld als leverancier van allerlei voor den vijand nuttige grondstoffen, zooals wol, vleesch en zuivelproducten. Voldoende is dan echter wanneer eenige belangrijke steunpunten worden bezet. In elk geval zal voor dit reusachtige gebied, zoolang geleid door een nationalistische Labourparty, een geheel nieuwe periode in zijn geschiedenis aanbreken. Een nieuwe periode, die, ook al maakt zij dan een einde aan de bevoorrechte positie van een kleine groep, dit nog zoo naakte land ten zegen strekken kan.

MEDEDEELING

Teneinde bestaande misverstanden uit den weg te ruimen, wijzen wij er hierbij op, dat „De Misthoorn" geen verboden lectuur is voor leden der N.S.B. Er is geen enkele beschikking, van welken aard ook, van het Hoofdkwartier der Beweging uitgegaan, die den leden verbiedt „De Misthoorn" te koopen of erop geabonneerd te zijn.